Камуністычная партыя (бальшэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 25 (5151)
СТУДЗЕНЬ
29
АЎТОРАК
1935 г.
год выдання XVIII

Палкае большэвіцкае прывітанне поўнаўладнаму гаспадару соцыялістычнай краіны VII Усесаюзнаму з'езду Советаў

УЧОРА АДКРЫЎСЯ VII УСЕСАЮЗНЫ З'ЕЗД СОВЕТАЎ РАБОЧЫХ, СЯЛЯНСКІХ І ЧЫРВОНААРМЕЙСКІХ ДЭПУТАТАЎ

АДКРЫЎСЯ VII УСЕСАЮЗНЫ З'ЕЗД СОВЕТАЎ

На высокім купале Вялікага Крэмлёўскага палаца чырвоны сцяг.

Пад свежым дыханнем студзеньскага ветру сцяг горда рэе, абвяшчаючы ўсяму свету аб вялікай падзеі. Учора ў будынку Вялікага Крэмлёўскага палаца пачаў працаваць VII усесаюзны з'езд советаў—поўнаўладны гаспадар краіны соцыялізма. Бурнай радасцю і ажыўленнем напоўніўся аграмадны будынак. Яшчэ задоўга да пачатку пасяджэння сюды пачалі прыбываць дэлегаты. Металісты, транспартнікі, тэкстыльшчыкі, рабочыя іншых прафесій, калгаснікі, рабочыя соўгасаў, байцы і камандзіры Чырвонай арміі, лётчыкі, акадэмікі, прафесары, пісьменнікі, інжынеры, педагогі, паўнамочныя прадстаўнікі 170-мільённага народу, лепшыя людзі краіны з'ехаліся адусюль — ад суровай Чукоткі да гарачых субтропікаў.

Шырока адчыненыя дзверы велізарнай залы бесперапынна ўпускаюць усё новых і новых дэлегатаў, і к 5 гадзінам вечара ўжо заняты ўсе месцы. Чырвоныя хустачкі работніц, пярэстыя шалі калгасніц, рознакаляровыя вопраткі бавоўнаробаў Сярэдняй Азіі ствараюць яркую незабыўную карціну. Цесна на балконе. Тут госці—ударнікі заводаў і фабрык Масквы. У ложах—шматлікія прадстаўнікі дыпламатычнага корпуса. Багата прадстаўлена советская і замежная прэса. Блакітныя праменні

ленне гэтых рашэнняў адзначан прайшоўшы год. За гэты год яшчэ мацней стала краіна. І зноў праз год, на гэты раз з'езд Советаў Саюза, поўнапраўны гаспадар соцыялістычнай бацькаўшчыны, заслужана ўшаноўвае геніяльнага правадыра ўсіх працоўных, пад кіраўніцтвам якога СССР ператварыўся ў магутную дзяржаву і советская ўлада стала наймацнейшай у свеце.

Калі буря воклічаў і прывітанняў сціхае, Міхаіл Іванавіч Калінін гаворыць уступную прамову. Аб вялікім смутку гавораць яго першыя словы, прысвечаныя раптоўнай смерці Валерыяна Уладзіміравіча **Куйбышэва** і зладзейскаму забойству Сергея Міронавіча **Кірава.**

Ва ўрачыстым маўчанні дэлегаты з'езда ўшаноўваюць слаўную памяць віднейшых кіраўнікоў партыі і дзяржавы, усё жыццё аддаўшых за справу соцыялізма, за справу працоўных.

Міхаіл Іванавіч, прадаўжаючы прамову, дае кароткі агляд развіцця Советскага Саюза, безупыннага росту гаспадаркі і культуры саюзных рэспублік.

І калі ён гаворыць аб тым, хто ўвасабляе наша імкненне к перамогам, наша непахіснае адзінства, калі ён гаворыць аб выдатнай ролі таварыша **Сталіна,** уся зала зноў сатрасаецца ад магутнай авацыі.

Тав. Калінін паведамляе, што

юць радыёрупары. Нібы электрычныя іскры прабягаюць па зале. З канца ў канец пракатваюцца бясконцыя «ўра», «няхай жыве **Сталін!»**

Рускія, украінцы, беларусы, туркмены, немцы, таджыкі, чувашы, татары — усе нацыі Советскага Саюза, усе дэлегаты без выключэння, кожны на сваёй роднай мове вітаюць вялікага правадыра.

І рассоўваюцца сцэны Вялікага Крэмлёўскага палаца: з'езд транслюруецца ўсімі радыёстанцыямі Саюза. У гарадах, пасёл-

на прымае ўдзел у ёй. Увесь Советскі Саюз выражае любоў і аддансць любімаму **Сталіну,** сваю бязмежную гатоўнасць і ў далейшым пад яго вадзіцельствам ісці наперад да новых перамог у пабудове бяскласавага соцыялістычнага грамадства.

З'езд советаў, рушымы ўсепакараючай сілай ахапіўшых яго пачуццяў, устае і пяе «Інтэрнацыянал». І зноў на працягу многіх мінут грымяць раскаты авацый. Гэта быў сапраўдны трыумф партыі Леніна-Сталіна, трыумф Советаў рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў, не-

VII усесаюзнага з'езда советаў Міхаіла Іванавіча **Калініна.** Пад гарачыя доўгія апладысменты дэлегаты прымаюць гэту прапанову. Сакратаром з'езда пад апладысменты выбіраецца тав. **Енукідзе.** Затым з'езд зацвярджае мандатную камісію ў складзе 26-ці чалавек, рэгламент і парадак дня.

Старшынствуючы тав. Міхаіл Іванавіч **Калінін** прадастаўляе слова для даклада па першаму пункту парадку дня старшыні Совета Народных Камісараў Саюза Советскіх Соцыялістычных Рэспублік таварышу **В. М. Молатаву.** Тав. **Молатаў** падымаецца на тры-

Кожная народнасць рвецца да павелічэння прадукцыйнасці. І гэта натуральна, бо ў гэтым заключаецца сіла народаў.

Якія прычыны такога незвычайнага росту народаў Саюза, і ў асаблівасці адсталых?

Вядома, у першую чаргу захват улады пролетарыятам, соцыялістычны змест советскай дзяржавы дае элементы гэтага росту, але ўказанне тав. Сталіна, што толькі аб'яднаным цэлым можна ісці наперад да гаспадарчых і культурных поспехаў нацыянальных рэспублік, ператварэнне ў жыццё гэтай мыслі з'яўляецца важнейшым канкрэтным фактарам гэтых поспехаў.

Таварышы, з пачуццём глыбокага задавалення народы — ад крайняй Поўначы, вобласці Комі да апошняй паўднёвай мяжы Таджыкістана, ад украінскага захада да берагоў Ціхага акіяна, — аб'яднаныя мысллю свайго правадыра, узаемным спаборніцтвам у соцыялістычным будаўніцтве, развіццём сваіх нацыянальных культур, мацуюць Саюз Советскіх Соцыялістычных Рэспублік.

Не гледзячы на велізарныя прасторы, розныя формы культуры і мовы, мы ўсе з'яўляемся адзінай працоўнай арміяй, якая ператварае ў жыццё ідэі вялікай комуністычнай партыі — партыі Леніна.

Наша імкненне да перамог, наша адзінства ўвасабляецца правадыром працоўных Саюза **Сталіным** — і Саюз па волі народаў будзе сталёвым!

Таварышы, на з'ездзе прысутнічае 1974 дэлегаты з рашаючым голасам.

Значыць з'езд правамоцны.

Па даручэнню Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза аб'яўляю 7-мы з'езд Советаў рабочых і сялянскіх дэпутатаў адкрытым. **(Апладысменты).**

СКЛАД ПРЭЗІДЫУМА VII З'ЕЗДА СОВЕТАЎ СОЮЗА ССР

1. АЙТАКОЎ Н.
2. АХУНБАБАЕЎ Ю.
3. БЕРЫЯ Л. П.
4. БЛЮХЕР В. К.
5. БОНДАР І. І.
6. БУДЗЁННЫ С. М.
7. ВЕЛЬШ.
8. ВАРАШЫЛАЎ К. Е.
9. ГАЛАДЗЕД М. М
10. ГОРКІ М.
11. ЛАМПІЛОН І. Л.

20. КРУТАЎ Г. М.
21. КУЦЯКОЎ І. С.
22. ЛЮБЧЭНКА П. П.
23. МОЛАТАЎ В. М.
24. МУСАБЕКАЎ Г.
25. ОРДЖАНІКІДЗЕ Г. К.
26. ПЕТРОЎСКІ Г. І.
27. ПОСТЫШЭЎ П. П.
28. РАХІМБАЕЎ А. Р.
29. РУДЗУТАК Я. Ф.
30. СТАЛІН І. В.
31. СТРУППЕ П. І.

... выдзяляюць статую Леніна ў глыбіні трыбуны.

У 5 гадзін на трыбуне з'яўляюцца таварыш **Сталін** і разам з ім таварышы **Калінін, Молатаў, Кагановіч, Варашылаў, Орджанікідзе, Мікаян, Чубар, Петроўскі, Рудзутак, Енукідзе.** Ахопленыя адзіным парывам, усе дэлегаты ўстаюць, і адразу-ж накатваецца небывалым прыбоем хваля авацый. «Няхай жыве вялікі **Сталін!**», «ура **Сталіну!**», «Няхай жыве любімы **Сталін!**»—грыміць з усіх бакоў. З кожным імгненнем узмацняюцца поўныя захаплення апладысменты. Успамінаецца, што роўна год назад у той-жа самай зале адбываўся 17 з'езд большэвіцкай партыі, увайшоўшы ў гісторыю, як з'езд пераможцаў. І тады сатрасаліся своды ад авацый у гонар правадыра. Яго ўказанні, рашэнні з'езда сталі праграмай работ для мільёнаў людзей нашай краіны.

Героікай барацьбы за ажыццяў-

на тысяча дзевяцьсот семдзесят чатыры дэлегаты з рашаючым голасам і з'езд правамоцны. Па даручэнню Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР усесаюзны староста абвяшчае VII з'езд советаў адкрытым.

Пачынаецца канструяванне органаў з'езда. Слова прадастаўляецца тав. **Васіленка,** які ад імя партыйнай групы, нарады беспартыйных дэлегатаў і совета старэйшын з'езда ўносіць прапанову выбраць прэзідыум з'езда ў складзе 38 чалавек.

Гэта прапанова аднадушна прымаецца з'ездам. Пры агалашэнні спіса членаў прэзідыума раз-пораз успыхваюць у зале апладысменты, якія пераходзяць у бурную авацыю, калі называюцца імёны таварышоў **Варашылава, Кагановіча, Калініна, Касіора, Молатава, Орджанікідзе.**

— **Сталін,** — гучна абвяшча-

... калгасах, у сцюдзёнай Арктыцы, на Далёкім Усходзе, у стэпах Казакстана і Сярэдняй Азіі — усюды ўважліва слухаюць аб тым, што зараз адбываецца ў зале Вялікага Крэмлёўскага палаца, усюды слухаюць узрывы лікуючай, радаснай дэманстрацыі, якая не паддаецца апісанню. І ўся краі-

... згуртаваных адзінай вялікай мэтай барацьбы за комунізм.

Пасля агалашэння ўсяго спіса тав. Калінін ставіць яго на галасаванне. Прэзідыум выбіраецца аднагалосна. Члены прэзідыума займаюць свае месцы.

На трыбуне тав. **Петроўскі.** Ён прапануе выбраць старшынёй

... ную, доўга незмаўкаючую авацыю.

***

На чарговым пасяджэнні VII з'езда советаў Саюза ССР 29 студзеня раніцою з 11 гадзін пачнуцца спрэчкі па дакладу тав. Молатава.

...

12. **ЕНУКІДЗЕ А. С.**
13. **ЖДАНАЎ А. А.**
14. **ІСАЕЎ У. Д.**
15. **КАГАНОВІЧ Л. М.**
16. **КАЛІНІН М. І.**
17. **КІСЕЛЁЎ А. С.**
18. **КАСІОР С. В.**
19. **КРУПСКАЯ Н. К.**

...

33. **ТУПАЛЕЎ А. Н.**
34. **ФІЛАТАЎ Н. А.**
35. **ХАДЖАЕЎ Ф.**
36. **ЧАРВЯКОЎ А. Г.**
37. **ЧУБАР В. Я.**
38. **ШВЕРНІК Н. М.**

Прамова тав. М. І. КАЛІНІНА на адкрыцці 7-га з'езда Советаў

Таварышы, толькі ўчора мы пахавалі Валерыяна Владзіміравіча **Куйбышэва,** здавалася, чалавека, поўнага сіл і здароўя. Няма магчымасці—вельмі свежа ў нас памяць аб жывым, дзейсным Куйбышэве—гаварыць аб яго заслугах перад народамі Саюза, перад партыяй,—адзначу толькі, што совецкая ўлада страціла буйнага дзяржаўнага дзеяча; партыя страціла вернага, паслядоўнага большэвіка, арганізатара і байца за ідэалы партыі.

Такою-ж цяжкаю падзеяю, паспігшаю нашу краіну, з'яўляецца забойства члена Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі і яго Палітбюро, сакратара Цэнтральнага Камітэта і члена прэзідыума Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта—Сергея Міронавіча **Кірава.**

Вораг сваёй зладзейскай справай зняў з адказнейшага паста выдатнага кіраўніка ленінградскага пролетарыята і сялян Ленінградскай вобласці. Перастала біцца сэрца вялікага чалавека, друга ленінградскіх рабочых і непрымірымага байца за ідэалы рабочага класа.

Разам з ленінградскім пролетарыятам мы глыбока перажываем смерць Сергея Міронавіча, доўга-доўга будзем памятаць аб ім, захоўваючы, дапаўняючы і развіваючы яго аграмадны ўклад у барацьбу за поўную перамогу рабочага класа, будзем, як і ён, узбагачаныя тэорыяй рэволюцыйнага марксізма, пад кіраўніцтвам тав. Сталіна, смела і бязлітасна змятаць усё, што перашкаджае, процідзейнічае ператварэнню ў жыццё заветаў Леніна.

Прапаную ўшанаваць памяць Валерыяна Владзіміравіча Куйбышэва і Сергея Міронавіча Кірава ўставаннем **(усе ўстаюць).**

Таварышы, на 7 з'ездзе Советаў Саюза сабраліся прадстаўнікі ўсіх народаў Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Пры яго зараджэнні, на першым з'ездзе Советаў тав. **Сталін** гаварыў:

«У гісторыі совецкай улады сёнешні дзень з'яўляецца пераломным. Ён кладзе вехі паміж старым, ужо пройдзеным перыядам, калі совецкія рэспублікі, хоць і дзейнічалі разам, але ішлі ў паасобку, занятыя перш за ўсё пытаннем свайго існавання, і паміж новым, ужо адкрыўшымся перыядам, калі паасобнаму існаванню совецкіх рэспублік кладзецца канец, калі рэспублікі аб'ядноўваюцца ў адзіную саюзную дзяржаву для паспяховай барацьбы з гаспадарчай разрухай, калі совецкая ўлада думае ўжо не толькі аб існаванні, але і аб тым, каб развіцца ў сур'ёзную міжнародную сілу, якая можа ўздзейнічаць на міжнародную абстаноўку, якая можа змяніць яе ў інтарэсах працоўных».

Таварышы, я дазволю сабе прасачыць, наколькі ператвораны ў жыццё выказаныя тав. Сталіным мыслі. Няма падставы даказваць выключную галечу сялянскай беднаты і нават сярэдняга сялянства, амаль пагалоўную няграматнасць, забітасць у жыцці і прыніжанасць перад уладамі, русіфікатарамі і ўласнымі кулакамі амаль усіх нацыянальнасцей у старой Расіі, бяспраўнае становішча рабочых пры жабрацкай заработнай плаце. Такава была карціна да совецкага ладу.

Не лепшым было становішча на Украіне: палітычнае прыгнечанне супроць украінскай культуры, панаванне памешчыкаў і паліцэйскае свавольства вялі да зруйнавання украінскага сялянства, якое характарызавалася такім фактам, што штогодна сотні тысяч перасяленцаў цягнуліся на Ўсход, у Сібір, Амерыку, на заработкі да германскіх памешчыкаў. Вось зыходнае становішча, ад якога пачалося будаўніцтва нашага Саюза.

Сёння сляпы бачыць, што самы злейшы вораг не можа ўтаіць росту, трэба прама сказаць,—у гісторыі выключнага па тэмпу развіцця нацыянальных культур, — гаспадаркі. Сялянскія сціны вы-

праміліся, людзі выраслі, у кожнай нацыянальнасці з'явіліся кіраўнікі, вышаўшыя з нетраў уласнага народу,—байцы за соцыялізм.

Зразумела, гэта толькі пачатак развіцця народнай творчасці і энергіі. Зроблена яшчэ мала, задачы наперадзе яшчэ аграмадныя.

Асноўны прадукт сельскай гаспадаркі сярэдне-азіяцкіх совецкіх рэспублік—бавоўна. Вытворчасць яе падвоілася з даваеннага часу, але патрэбнасць у ёй вырасла да неабходнасці новага падваення.

Прамысловасць Узбекістана характарызуецца такімі будоўлямі, як чырчыкскае, тэкстыльны камбінат у Ташкенце. У Таджыкістане — вахшскае будаўніцтва і вялікае будаўніцтва — дарожнае і ірыгацыйнае. У Туркменістане разгортваецца будаўніцтва вялікага хімічнага камбіната ў Кара-бугазе.

Закаўказскія рэспублікі, якія яшчэ нядаўна мелі лішак насельніцтва, зараз адчуваюць патрэбу ў прытоку рабочай сілы звонку. Пры вялікім прамысловым будаўніцтве вырасла новая сельскагаспадарчая культура — вытворчасць чаю.

Беларусь — яшчэ нядаўна прыгнечаная сялянская краіна, выходзіць на шырокую дарогу развіцця прамысловасці і сельскай гаспадаркі, яна выраблае штучны шоўк, шкло. БССР стала краінай суцэльнай граматнасці.

У Бурата-Манголіі будуецца вялікі вагона-рамонтны завод, мясакамбінат. У рэспубліцы немцаў Паволжжа—маторы, дызелі і т. д., усюды ідзе будаўніцтва, расце культура.

Не выпадкова з 6-ці ўзнагароджаных ордэнам Леніна ЦВК Саюза абласцей і рэспублік тры аказаліся нацыянальнымі: Татарыя, Крым, Кабардзіна-Балкарыя. У бліжэйшыя 2-3 гады трэба чакаць рэзкага павелічэння вытворчасці ў Казакстане.

ПОЎНАСЦЮ ПАДРЫХТАВАЦЬ ДА ВЯСНЫ ВЫСОКАЯКАСНАЕ НАСЕННЕ

У пастанове ЦК КП(б)Б і Соўнаркома Беларусі не раз падкрэслівалася выключная адказнасць, якая ўскладзена на раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі за своечасовую і высокаякасную падрыхтоўку насення да веснавой сяўбы. Цэлы рад раёнаў па-большэвіцку ўзяліся за гэту справу.

Па рэспубліцы план засыпкі насенных фондаў на 20 студзеня выканан: па зернавых культурах на 106,4 проц., па ільну на 82,6 проц., па канопллях на 123,3 проц., па бульбе на 130,2 проц.

Крайне нездавальняюча ідзе засыпка насення ільну, а гэта культура для Беларусі мае выключна вялікае значэнне.

Пры сярэдніх рэспубліканскіх лічбах выканання планаў засыпкі насенных і страхавых фондаў па значнай частцы раёнаў Беларусі мы маем яўна нездавальняючае становішча.

Так'я раёны, як **Плешчаніцкі, Дрысенскі, Полацкі, Сенненскі, Мсціслаўскі, Горацкі, Уваравіцкі, Чырвонапольскі, Клімавіцкі** — далёка не завяршылі засыпку насенных фондаў па рашаючых культурах.

Выключна дрэнна абстаіць справа з загатоўкай насення канюшыны і агародных культур. Тут, што называецца, большасць раёнаў абсалютна бяздзейнічае.

Яшчэ горш становішча з ачысткай, сартаваннем і абменам насення.

План ачысткі насення па рэспубліцы на 20-І 1935 г. выканан па зернавых на 54 проц., па ільну на 56 проц. і па канопллях на 55 проц.

З усёй рэспублікі толькі адзін раён — **Буда-Кашалеўскі** — завяршыў ачыстку і сартаванне насення.

Ганебна цягнуцца ў хвасце **Чэвускі, Кармянскі, Сенненскі, Чачэрскі, Чэрвеньскі, Прапойскі** і інш. раёны. Кіраўнікі гэтых раёнаў не разумеюць або не хочуць зразумець той простай ісціны, што поспех веснавой сяўбы вырашае добраякаснае насенне.

Партыйныя і совецкія арганізацыі раёнаў, сельсоветаў абавязаны зараз-жа, неадкладна пераключыцца на завяршэнне і ачыстку насення. Не хавацца за сярэднімі лічбамі, а выраўняць увесь фронт, падцягнуць адстаючых да ўзроўню перадавых — такава задача цяпер.

Самасупакоенасці не павінна быць месца.

Трэба ўстанавіць, як правіла, што кожны райком і райвыканком павінен асабіста азнаёміцца са становішчам насенных фондаў у калгасах. І толькі пасля пільнай праверкі, пасля ўстанаўлення правільнасці хавання, ачысткі і т. д. можна лічыць завершанай гэту работу.

Выключна вялікае значэнне набываюць пытанні сортаабмену. Між тым, абмен насення яшчэ не ўсюды распаўсюджаны.

Кіраўнікі раёнаў, раённыя газеты абавязаны дапамагчы кожнаму калгасу ў абмене насення.

Самае лепшае высокасортнае насенне павінна быць пушчана ў гэту вясну.

Бліжэйшыя дні павінны стаць пераломнымі ў завяршэнні засыпкі, абмену і ачысткі насення. Для гэтага павінны быць прыкладзены ўсе сілы.

СКЛАД МАНДАТНАЙ КАМІСІІ 7-га З'ЕЗДА СОВЕТАЎ САЮЗА ССР

Старшыня тав. **КІСЕЛЁЎ А. С.**

Члены: тт. 1. **БУЛГАНІН Н. А.,** 2. **ВАСІЛЕНКА М. С.,** 3. **ВАСІЛЬЕЎ К. Е.,** 4. **ВАЙЦЭХОЎСКІ Ю. А.,** 5. **ГАЎРЫЛАЎ І. А.,** 6. **ЕЖОЎ Н. І.,** 7. **ЗАЙЦЭЎ П. Ф.,** 8. **ІВАНОЎ Н. Г.,** 9. **ІСАКЕЕЎ Б.,** 10. **КОРШУНАЎ С. С.,** 11. **КУДЗЕЛЬКА І. Ф.,** 12. **МАХАРАДЗЕ Ф.,** 13. **МІРЗАДЖАНАЎ С.,** 14. **ОЗЕРАНСКІ А. А.,** 15. **ОРУМБАЕЎ М. О.,** 16. **ПІВАВАРАЎ І. Н.,** 17. **РАХМАНАЎ У.,** 18. **РЭШЧЫКАЎ І. І.,** 19. **ТЭР-ГАБРЫЕЛЯН С. М.,** 20. **ФЕДЗЯЕЎ І. Ф.,** 21. **ХАЦКЕВІЧ А. І.,** 22. **ХВЕСІН Т. С.,** 23. **ЦАРЭЎ П. С.,** 24. **ШОТЭМОР Ш.,** 25. **ЮХАЧОВА О.**

У апошнюю гадзіну

Японскае агенцтва абвяргае паведамленне свайго харбінскага карэспандэнта аб палёце совецкіх самалётаў над станцыяй Пагранічнай

ТОКІО, 25 студзеня. (БЕЛТА). Харбінскі карэспандэнт агенцтва Сімбун рэнга паведамляе, што нібыта сёння раніцою ў 8 гадзін 40 мін. 4 совецкія самалёты лparty над станцыяй Пагранічная. Згодна паведамлення карэспандэнта, самалёты вярнуліся на совецкую тэрыторыю пасля трохмінутнай разведкі, зрабіўшы некалькі стрэлаў з кулямёта.

ТОКІО, 27 студзеня. (БЕЛТА). Агенцтва Сімбун рэнга перадае, што «Паведамленні аб палёце 4-х совецкіх самалётаў 25-га студзеня над станцыяй Пагранічная афіцыяльна не пацвердзіліся».

Прадстаўнік японскага міністэрства замежных спраў аб сутычцы на манчжура-мангольскай граніцы

ТОКІО, 27 студзеня. (БЕЛТА). Адказваючы на запытанні замежных карэспандэнтаў, прадстаўнік міністэрства замежных спраў указаў, што згодна вестак, атрыманых у міністэрстве замежных спраў, пры сутычцы на манчжура-мангольскай граніцы 24-га студзеня забіт адзін японскі афіцэр і адзін мангольскі салдат цяжка ранен.

Манчжурскі ўрад, паводле слоў прадстаўніка міністэрства замежных спраў, прапанаваў хінганскай пагранічнай ахове пачаць перагаворы аб урэгуляванні інцыдэнта на месцы і не мае намеру пасылаць войскі к месцу інцыдэнта. Японскі ўрад лічыць інцыдэнт справаю, датычнаю ўрада Манчжоу-Го і Знешняй Манголіі, і меркаванні аб тым, што японскі ўрад думае пратэставаць перад совецкім урадам у Маскве ў сувязі з інцыдэнтам, няправільны.

Прадстаўнік міністэрства замежных спраў выказвае дапушчэнне, што інцыдэнт выклікан «неакрэсленасцю» граніц паміж Манчжоу-Го і Знешняй Манголіяй, і таму лепшым сродкам папярэджання з'яўляецца ўстанаўленне граніц.

Зварот тав. М. М. Літвінава у Маскву

Народны камісар па замежных справах т. **М. М. Літвінаў** вярнуўся з Жэневы ў Маскву.

ВАЛЕРЫЯН ВЛАДЗІМІРАВІЧ КУЙБЫШЭЎ

ДРУГ НАВУКІ

Члены Дома вучоных, сабраўшыся на жалобны мітынг, прысвечаны заўчаснай смерці аднаго з лепшых кіраўнікоў комуністычнай партыі і совецкай улады **Валерыяна Владзіміравіча Куйбышэва,** далучаюць сваё пачуццё глыбокага жалю к вялікаму гору пролетарыяў і працоўных усёй краіны ў сувязі з цяжкай утратай. Вобраз тав. Куйбышэва, буйнейшага совецкага палітычнага дзеяча, гаспадарніка і арган'затара, барацьбіта за культурную рэволюцыю і друга вучоных будзе для нас прыкладам таго, як трэба працаваць над будаўніцтвам соцыялізма.

Над свежай магілай ушоўшага барацьбіта мы абяцаем яшчэ цясней згуртавацца вакол комуністычнай партыі і яе вялікага правадыра таварыша **Сталіна,** яшчэ актыўней працаваць на карысць пролетарскай рэволюцыі, яшчэ вышэй узнімаць непераможны сцяг Маркса-Леніна-Сталіна.

Прэзідыум мітынга:

Акадэмікі: БУРСТЫН, ВАЛЬФСОН.

Прафесары ШПЕНЦЭР, КАМІНСКІ.

***

У рэдакцыю паступілі шматлікія спачуванні ў сувязі з смерцю таварыша **В. В. Куйбышэва** ад рабочых заводаў і фабрык, працаўнікоў розных навуковых, грамадскіх арганізацый, дзяржаўных устаноў, студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў і тэхнікумаў, настаўнікаў і вучняў школ. У тым ліку спачуванні прысла лі:

Завод ланцугоў Галля, фабрыка імя 8 сакавіка, цэнтральныя майстэрні і транспарт Менбуда, Белкомунбудтрэст, навукова-даследчы інстытут школьнай педагогікі, Дом працы, кіраўніцтва народна-гаспадарчага ўліку БССР, Дзяржплан БССР, вучэбны камбінат сувязі, вучэбны камбінат «Союзоргучет»,

Тав. В. В. КУЙБЫШЭЎ у грабу.

ПЕРШАЯ РЭВОЛЮЦЫЙНАЯ АРМІЯ

У слаўнай барацьбе з чэха-учрэдзілаўскімі войскамі восенню 1918 года першай арміі належала бясспрэчна адна з першых ролей.

Гэта яна падарвала сілу контррэволюцыйных полчышчаў у Сімбірску і Сызрані, яна закончыла разгром учрэдзілкі ў Бугуруслане, Бузулуку, Стэрлітамаку і на шляхах к Верхне-Уральску. Гэтыя бліскучыя старонкі ў гісторыі першай арміі, падобныя да трыумфальнага шэствія, маюць сваё паходжанне. Не адразу з моманту свайго зараджэння першая армія стала здольнай к бойкам і перамогам.

Я памятаю першую армію ў чэрвені-ліпені 1918 года. У той час яна прадстаўляла сабой вельмі неакрэсленую велічыню з раскіданым фронтам, з блытанымі ўзаемаадносінамі паміж камандаваннем асобных частцей. Атрады першай арміі знаходзіліся за Бугульмай, і паўднёвей Сенгілея, і ля Сызрані, прычым на першыда. Пачаўся другі перыяд, перыяд будаўніцтва рэгулярнай арміі. Работа была мучыцельная і цяжкая, бо будаваць прыходзілася ў абстаноўцы прадаўжаўшагася наступлення праціўніка, маючы ў наяўнасці нікчэмныя, слабыя сілы. Значная частка сіл была разбіта, а група Гая была акружана ў раёне Сенгілея і лічылася таксама загінуўшай. Справа даходзіла да таго, што адзін час паміж штабам арміі, які змяшчаўся ў той час у Інзе, і праціўнікам на шляхах к Сызрані быў толькі бранявы поезд і 21 баец, прычым у гэты лік уваходзіў і начальнік Інзенскай «дывізіі» са сваім штабам. Гэта кучка герояў была оставам, вакол якога была створана сапраўды доблесная Інзенская дывізія пад камандаваннем самародка-палкаводца тав. Лацiса.

Да рэчы кажучы, вельмі часта пры ацэнцы першай арміі значна перапамяншаецца роля ў яе поспехах і перамогах гэтай дысцыпліна... раныя весткі гаварылі аб тым, што такога-то чысла праціўнік быў у Салдацкай Цішле, потым у Сцяпным Мацюшыне і т. д. і, нарэшце, зашоў ужо ва фланг нашай нязначнай групы. Праціўнік, па здабытых вестках, быў вельмі шматлікі і добра забяспечан артылерыяй. Начальнік атрада ўзбудзіў перад намі пытанне аб неабходнасці адыходу з тым, каб прыкрыць вузлавы пункт, ст. Інзу, якая інакш аказвалася зусім неабароненай. Наш атрад быў адведзен і заняў бліжэй к Інзе абедзве лініі чыгункі. І вось у той час, калі мы былі заняты размяшчэннем атрада на новай лініі сканцэнтравання, мяне і Тухачэўскага выклікаюць раптам к прамому проваду са ст. «Майна», са станцыі, якую мы аставілі і на якой не было ні аднаго чырвонаармейца. Якое-ж было наша здзіўленне, калі мы даведаліся, што з намі гаворыць тав. Гая, камандзір Сенгілееўскай групы, якую мы лічылі акружанай і загі...

РЭВОЛЮЦЫЙНЫЯ РАБОЧЫЯ СВЕТУ ПАДЗЯЛЯЮЦЬ ЖАЛОБУ ПРАЦОЎНЫХ СССР

У ПАЛІТБЮРО ЦК ВКП(б), МАСКВА

Дарагія таварышы!

Разам з вамі Цэнтральны Камітэт Германскай комуністычнай партыі схіляе свой чырвоны баявы сцяг над труной вялікага байца за справу комунізма — тав. Куйбышэва.

Смерць тав. Куйбышэва з'яўляецца горкай утратай не толькі для працоўных нашай вялікай совецкай краіны, дзе ён быў вялікім кіраўніком і арганізатарам дзяржаўнага і гаспадарчага будаўніцтва, але і для працоўных усяго свету.

Наша вялікая сусветная ленінская партыя страціла ў ім аднаго са сваіх адважнейшых байцоў і перакананейшых ленінцаў.

Яго жыццё, цалкам адданае справе пролетарскай рэволюцыі, з'яўляецца прыкладам для ўсіх германскіх комуністаў і рабочых, які павінен ім надаць новыя сілы ў барацьбе супроць фашызма і дапамагчы ім і ў Германіі давесці да пераможнага канца вялікую справу барацьбы за соцыялізм, якую наш тав. Куйбышэў вёў усё сваё жыццё.

Цэнтральны Камітэт комуністычнай партыі Германіі

І. А. РЫХТЭР.

***

АМСТЭРДАМ, 26 студзеня. Ад імя рэволюцыйнага рабочага класа выказваем свой глыбокі жаль з повазу канчыны тав. Куйбышэва — перадавога байца за будаўніцтва соцыялістычнай планавай гаспадаркі.

Компартыя Галандзіі.

ПАМЯЦІ В. В. КУЙБЫШЭВА

Навыя партрэты

А РАБОЦЕ ОРГАНАЎ НАРКАМАТА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ БССР ПА НАРОДНАЙ АХОВЕ ЗДАРОЎЯ Ў БССР

Пастанова Бюро ЦК КП(б)Б

Бюро ЦК лічыць, што, не гледзячы на некаторыя станоўчыя за апошні год паказальнікі ў галіне аховы здароўя — значнае павелічэнне размераў капіталаўкладанняў, расшырэнне сеткі медпунктаў, будаўніцтва новых амбулаторый і больніц (Бабруйск, Магілеў, Жлобін, Воцебск), расшырэнне санітарнай сеткі (10 санітарных станцый і 15 дэзпунктаў), павелічэнне ахопу дзяцей яслямі да 166 тысяч, павелічэнне колькасці здраўпунктаў у гарадах у параўнанні з 1933 г. на 10 проц., у МТС і соўгасах — на 47 проц. і т. д., — работа органаў аховы здароўя на сёнешні дзень яшчэ рэзка адстае ад вырасшых патрабаванняў і тэмпаў соцыялістычнага будаўніцтва і ні ў якай меры не адпавядае тым задачам, якія пастаўлены перад органамі Наркамата аховы здароўя партыяй і ўрадам, выходзячы з чаго бюро ЦК прызнае работу органаў аховы здароўя ў БССР нездавальняючай.

Бюро ЦК КП(б)Б адзначае, што такое становішча з'явілася рэзультатам адсутнасці палітычнай завострапасці і рэволюцыйна-класавай пільнасці (справа аферыста Айзеншарфа) у медыка-санітарным абслугоўванні рабочых і калгаснікаў і адсутнасці сістэматычнай барацьбы па выкарчоўванню астаткаў меўшага месца ў мінулым шкодніцтва ў сістэме Наркамата аховы здароўя.

Партыйная арганізацыя і профсаюзныя органы сістэмы аховы здароўя праявілі поўную бяздзейнасць і палітычную блізарукасць у барацьбе за большэвіцкую перабудову работы органаў народнай аховы здароўя і за ажыўленне масавай работы (адсутнасць шэфства, соцнамеснікаў і т. д.).

ЦК таксама адзначае, што партыйнае і совецкае кіраўніцтва раду раёнаў яўна недаацэньвае значэння справы аховы здароўя, не аказваюць неабходнай дапамогі і садзейнасці райздравам і не правяраюць работы органаў ахо-

2. Аддзелу культуры і прапаганды ленінізма ЦК сумесна з Наркаматам аховы здароўя (тав. Сурта) і саюзам медсанпрацы (тав. Сакалінскі) у дэкадны тэрмін перагледзець склад горрайздраўаддзелаў і прадставіць на зацвярджэнне бюро ЦК.

3. Прапанаваць ЦСПСБ, ЦП саюза медсанпрацы і Наркамату аховы здароўя распрацаваць і правесці ў жыццё канкрэтныя мерапрыемствы па ажыўленню масавай работы па сістэме Наркамата аховы здароўя, у прыватнасці распрацаваць мерапрыемствы па ўмацаванню сувязі органаў аховы здароўя з рабочымі калектывамі (шэфства прадпрыемстваў над медыцынскімі ўстановамі, соцнамеснікі, шэфства лекавых устаноў горада над вёскай, грамадска-санітарныя інспектары і т. д.).

4. Прапанаваць Народнаму камісарыяту фінансаў, цэнтральнаму праўленню саюза медсанпрацы і Народнаму камісарыяту аховы здароўя распрацаваць і да 1 лютага ўнесці на разгляд Соўнаркома канкрэтныя мерапрыемствы па паляпшэнню матэрыяльна-бытавых умоў участковых медыцынскіх работнікаў.

5. За зусім нездавальняючае кіраўніцтва санітарнай і санітарна-эпідэмічнай справай зняць з работы намесніка народнага камісара аховы здароўя тав. Олікера і прапанаваць Наркамату аховы здароўя (персанальна тт. Сурта і Нейштату) звярнуць асаблівую ўвагу на ўзмацненне гэтай галіны работы.

6. За слабае кіраўніцтва работай па падбору кадраў і лекавай справай зняць з работы ў цэнтральным апараце Наркамата аховы здароўя тав. Няміроскага.

7. Абавязаць сакратароў гарадскіх і раённых камітэтаў партыі ўзмацніць кіраўніцтва органамі народнай аховы здароўя, заслухоўваць сістэматычна даклады іх кіраўнікоў на пасяджэннях партыйных камітэтаў, правяраць

будаўнічы тэхнікум, 2-я ... школа завода імя Кірава і іншыя.

ПАМЯЦІ В. В. КУЙБЫШЭВА

Кінофільмы аб тав. Куйбышэве

Маскоўская фабрыка Саюзкінохронікі выпускае рад дакументальных фільмаў аб тав. Куйбышэве. Апрача нямых кінокарцін, куды ўвойдуць маючыеся кінодымкі тав. Куйбышэва на IV Усесаюзным з'ездзе Советаў, на святкаванні 50-годдзя таварыша Сталіна, у гасцях у чырвонафлотцаў Чорнаморскага флота і інш. будзе выпушчан гукавы фільм. У яго ўвойдуць прамова тав. Куйбышэва на свяце 10-годдзя грамадзянска-паветранага флота, выступленне тав. Куйбышэва на Краснай плошчы ў дзень прыезду чэлюскінцаў у Маскву і іншыя прамовы нябожчыка.

Музей катаргі і ссылкі ў Маскве сумесна з сібірскімі падпольшчыкамі і іркуцкім зямляцтвам Таварыства паліткатаржан арганізуе выстаўку памяці В. В. Куйбышэва.

«групы», «франты», «зводныя атрады», невядома каму падначаленыя. Трэба, аднак, сказаць, к гонару каманднага складу (або, прынамсі, яго часткі) і значнай часткі атрадаў, што ў іх наглядалася вялікая цяга к цэнтралізаванасці. Так, напрыклад, тав. Гая, у той час камандзір сімбірскіх зводных атрадаў, аперавиўшых у раёне Клімаўкі, Новадзевічча, Сенгілея, з першых сваіх крокаў імкнуўся ўстанавіць правільныя адносіны надпачаленасці як уверх, так і ўніз. Многа намаганняў прыкладаў у гэтым напрамку і М. Н. Тухачэўскі, які на фоне партызаншчыны быў ужо па сутнасці прадстаўніком новага перыяда ў гісторыі арміі. Быць можа таму ў першай арміі, больш чым дзе-б там ні было, сказаліся адмоўныя бакі партызанства. Імкненне атрадаў к цэнтралізаванасці сказвалася ў арыгінальнай форме: яны ў цяжкія мінуты патрабавалі непасрэднага камандавання сабой асобамі вышэйшага каманднага складу. Так, напрыклад, камандуючы Сімбірскай групай Тухачэўскі вымушан быў кідацца ад аднаго атрада к другому і мала аддаваць увагі агульнаму камандаванню групай. Тое-ж адбывалася і ў другіх групах і франтах. Ва ўсякім выпадку і першая армія перажыла немінучы перыяд дзяцінства развіцця ўсіх чырвоных армій, перыяд, багаты асобнымі праяўленнямі адвагі, удалі, а часамі і гераізма, але, з другога боку, багаты і выпадкамі беспрычыннай панікі, стовёрстных адступленняў у адны суткі і т. д. Гэты перыяд у выніку даваў адмоўную велічыню і немінуча павінен быў закончыцца паражэннем. Падзенне Сімбірска было апошнім этапам гэтага першага

... добра арганізаванай без фраз смелай дывізіі.

У напрамку ад Інзы да Сімбірска ў нас быў у той час толькі атрад прыблізна ў 1.000 штыкоў. Больш моцная колькасна група была на шляху Пенза-Сызрань. Вось усё, што мелася ў распараджэнні першай арміі, калі не лічыць яшчэ нязначных атрадаў, аперавиўшых у Вольскім напрамку, мала звязаных з арміяй і перадаваўшыхся ў веданне то першай, то чацвертай армій. У гэтай абстаноўцы пачалася ўзмоцненая будаўнічая работа, стварыўшая, нарэшце, і арганізацыйныя і матэрыяльныя ўмовы для боездольнай арміі. Не хапала толькі жывой сілы.

Першая армія, здаецца, раней другіх уступіла на шлях мабілізацыі пэўных узростаў тых губерань, у якіх яна аперавала. Вопыт мабілізацыі пашырыўся і на афіцэрства, і ў гэтых адносінах першая армія была піонерам ва ўсёй рэспубліцы. Але ўсе гэтыя меры па павелічэнню жывой сілы маглі даць рэзультат не адразу: трэба было мабілізаваных навучыць і скалаціць. У канцы ліпеня адбылася падзея, адразу патроіўшая колькасны і якасны склад арміі. Камандуючага арміяй выклікаў да сябе начальнік атрада, аперавиўшага на шляхах к Сімбірску, прыблізна ў раёне станцыі «Майна», па нейкай важнай справе. Мы выехалі з тав. Тухачэўскім к начальніку атрада, дзе ён нам далажыў весткі яго разведкі, з дакладнасцю ўстанаўляючыя абход яго групы ў тры разы мацнейшым атрадам праціўніка. Разведка была пастаўлена добра ў сэнсе паўнаты асвятлення і велічыні асветленых прастораў.

Дакладныя і неаднаразова правеаркаванне, калі з размовы выявілася, што Гая скрозь рады праціўніка прарваўся з усім сваім 3-тысячным атрадам, захаваўшы ўсю артылерыю і маемасць.

Падзея была для нас настолькі нечаканай, што я палічыў неабходным пастаноўкай цэлага раду пытанняў пераканацца ў тым, што гэта сапраўды быў Гая.

Гая, які таксама відаць усхваляваўся, адказваў коратка і не адразу даў мне ўпэўненасць у тым, што я гавару іменна з ім. На наступны дзень мы выехалі да яго насустрач і замацавалі зварот у армію яго групы. Такім чынам... мы набылі значнае павелічэнне нашых сіл. Быўшы доўгі час у акружэнні, прарваўшыся праз рады праціўніка атрад Гая прышоў к нам загартаваным, спаяным, дысцыплінаваным і склаў асноўнае ядро Сімбірскай жалезнай дывізіі, пакрыўшай сябе потым гучнай славай.

Зварот атрада Гая быў пачаткам трэцяга перыяда, перыяда ператварэння ў жыццё папярэдняй арганізацыйнай работы, перыяда баявых поспехаў.

К свайму гадавому юбілею першая армія захавала агульныя рысы перыяда баявых поспехаў і ў сучасны момант з'яўляецца адным з найбольш слаўных атрадаў вялікай раці рабочых і сялян, творачых сусветную соцыяльную рэволюцыю.

Б. палітычны камісар першай арміі

В. КУЙБЫШЭЎ

(Са зборніка «Гадавіна першай рэволюцыйнай арміі». Выданне ПУР'а 1920 г.).

Для зарысоўкі В. В. Куйбышэва ў труне, а таксама жалобнай працэсіі і пахавання, маскоўскі саюз совецкіх мастакоў выдзеліў брыгаду мастакоў у складзе тт. Кацмана, Машкова, Моер, Багародскага, Вальтэра, Мадэрава і іншых. Мастакі прыступілі ўжо к рабоце ў Калоннай зале Дома саюзаў.

Ленінградскія мастакі Міхайлаў, Сераў і Неймарк прыступілі к рабоце над партрэтам тав. Куйбышэва.

Дзяржаўнае выдавецтва выяўленчых мастацтваў выпусціла масавым тыражом два мастацкія партрэты тав. В. В. Куйбышэва.

Вывучэнне мазга тав. Куйбышэва

Мозг В. В. Куйбышэва перадан для вывучэння ў Інстытут мазга пры Вучоным камітэце ЦВК СССР.

У памяць аб другу палярнікаў

Інстытут народаў Поўначы ў Ленінградзе рашыў выдаць біяграфію і апісанне важнейшых этапаў работы тав. В. В. Куйбышэва на чукоцкай, тунгускай і ненецкай мовах.

Не глядзячы на наяўнасць усіх магчымасцей у 1934 г., органамі аховы здароўя да гэтага часу не прыняты меры да выдання папулярнай літаратуры па пытаннях аховы здароўя, барацьбы з эпідэмічнымі захворваннямі, укараненя санмінімума ў быт працоўных і т. д.

Праведзеная ЦК КП(б)Б праверка становішча работы па ахове здароўя (Гомель, Бабруйск, Сіроціна, Расоны, Дрыса, Лельчыцы і інш.) паказала, што кіраўніцтва Наркамата аховы здароўя яшчэ не перабудавала работы органаў аховы здароўя на выкананне рашэнняў XVII з'езда ВКП(б) і ЦК КП(б)Б.

Усё гэта прывяло да сур'ёзных прарываў і недапушчальнага адставання аднаго з важнейшых участкаў соцыялістычнага будаўніцтва, аб чым своечасова і правільна сігналізавала газета «Праўда».

У мэтах рашучага паляпшэння абслугоўвання рабочых і калгаснікаў, бюро ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Народнаму камісарыяту аховы здароўя рэарганізаваць структуру свайго апарата і работу яго асобных звенняў у напрамку поўнага забеспячэння адзінаначалля, жывога аператыўнага кіраўніцтва і ўкаранення адказнасці кожнага звяна, а таксама кожнага ў паасобку работніка за даручаную яму справу, рашуча ўмацаваўшы свой апарат падрыхтаванымі і энергічнымі работнікамі.

...ноў, пастаноўку лекавай справы і т. д.

У прыватнасці бюро ЦК абавязвае асабіста сакратароў гаркомаў і райкомаў КП(б)Б прыняць усе меры да паляпшэння матэрыяльна-бытавых умоў маладых урачоў, цяпер скончыўшых Менскі медінстытут і накіроўваемых на работу ў вёску, аказваючы ім максімальную дапамогу ў іх штодзеннай рабоце.

8. Улічваючы, што галоўнае цяпер «у людзях, аўладаўшых тэхнікай» (гутарка тав. Сталіна з металургамі), бюро ЦК КП(б)Б папярэджвае Наркамат аховы здароўя, сакратароў горрайкомаў КП(б)Б і старшынь горсоветаў і райвыканкомаў аб неабходнасці рашучага выкаранення допускаўшыхся асобнымі работнікамі фактаў грубых і нячулых адносін да спецыялістаў і абавязвае іх забяспечыць нармальныя ўмовы работы сумленным совецкім спецыялістам аховы здароўя, акружыўшы іх увагай і клопатамі.

ЦК папярэджвае ўсіх членаў партыі, працуючых у сістэме аховы здароўя, аб агромаднай адказнасці, якая ляжыць на кожным з іх за справу рашучай перабудовы, як самой работы органаў аховы здароўя, так і партыйна-масавай работы ў органах аховы здароўя з тым, каб узмацніць партыйную пільнасць і зрабіць рашучы пералом у справе карэннага паляпшэння медыцынскага абслугоўвання шырокіх рабочых і калгасных мас.

XI УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД СОВЕТАЎ

ПРОФСАЮЗЫ ПАВІННЫ ДАПАМАГЧЫ ОРГАНАМ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ

З прамовы старшыні ЦСПСБ тав. КАВАЛЬЧУКА

За пастаноўку работы лекава-прафілактычнай сеткі нясуць вялікую адказнасць і профарганізацыі, якія яшчэ зусім недастаткова аказваюць практычную дапамогу ў рабоце органаў аховы здароўя, не ажыццяўляюць штодзённага кантролю над дзейнасцю іх, над скарыстаннем тых велізарнейшых сродкаў, якія ўкладзены ў справу аховы здароўя, як па дзяржаўнаму бюджэту, так і па бюджэту соцыяльнага страхавання. Яшчэ дрэнна змагаюцца профсаюзы за павышэнне якасці медабслугоўвання працоўных.

Мне здаецца, таварышы, што тав. Сурта ў сваім дакладзе аб задачах і становішчы аховы здароўя ў БССР у недастаткова вострай форме гаварыў пра тыя асноўныя недахопы і прарывы, якія яшчэ ў нас тут ёсць. А недахопаў і прарываў ва ўсёй сістэме аховы здароўя БССР у нас яшчэ ёсць вельмі і вельмі шмат.

Органы аховы здароўя праяўляюць недапушчальную бяздзейнасць у барацьбе за ачыстку нашых гарадоў. Зусім дрэнна ажыццяўляецца санітарны кантроль за становішчам рынкаў і за продажам харчовых продуктаў.

Або возьмем работу нашых бальніц. Не глядзячы на тое, што за апошні год коечны фонд значна вырас, усё-ж гэта не задавальняе ...

Даволі вялікае нараканне рабочых выклікае пастаноўка справы медпамогі на даму.

Некалькі слоў аб ясельнай справе. Буйнейшым недахопам у абслугоўванні дзяцей яслямі з'яўляецца недастатковая колькасць ясельных ізалятараў, якія-б далі магчымасць работніцам прадаўжаць работу і ў часе хваробы дзіцяці. А вы ведаеце, што дзяржава на гэтым вельмі многа траціць. Вось факт: калі ў 1933 г. колькасць страчаных дзён па догляду хворых дзяцей работніцамі фабрыкі «Окцябр» складала 8 проц., то ў 1934 годзе гэтая колькасць даходзіць да 10-11 проц.

Кантроль за становішчам медыцынскага абслугоўвання і настойлівая барацьба за зніжэнне ўсіх выяўленых недахопаў, — вось шлях работы і профсаюзных арганізацый і ў першую чаргу фабзаўкомаў.

Кожны профсаюзны кіраўнік, кожны фабзаўком, кожны работнік аховы здароўя, кожная секцыя аховы здароўя горсовета, горсовет і райвыканком у цэлым павінны памятаць, што рабочыя совецкай краіны павінны быць самымі здаровымі, самымі моцнымі, самымі шчаслівымі людзьмі ў свеце. **(Апладысменты).**

ЗА АКТЫЎНУЮ ДАПАМОГУ ТРАНСПАРТУ

З прамовы тав. РУСАНАВА

(Начальнік МББ чыгункі)

Таварышы! Даклад старшыні СНК тав. Галадзеда ёсць самая яркая, пераканаўчая ілюстрацыя грандыёзных дасягненняў, найвялікшых перамог, якіх Совецкая Беларусь дасягнула за час паміж X і XI з'ездамі.

Грандыёзныя перамогі, якія атрыманы ў Совецкай Беларусі, дасягаліся пры актыўным удзеле чыгуначнікаў.

Усім вам вядома ліпеньская пастанова ЦК ВКП(б) аб транспарце. Мы адкрыта павінны прызнацца, што гэтыя рашэнні і дырэктывы ЦК намі, чыгуначнікамі, яшчэ не выкананы. Гэта амрачае нашу радасць удзелу ва ўсебеларускім з'ездзе советаў.

Мы яшчэ хварэем тым, што ў нас не зжыты канцэлярска-бюракратычныя метады кіраўніцтва. У нас яшчэ ёсць небаявыя камандзіры—нышкі, якія ўсяляк стараюцца апраўдаць сваю дрэнную работу аб'ектыўнымі прычынамі. Вялікая цякучасць рабочай сілы. Мы слаба ачысцілі нашы рады. А вы самі ведаеце і безумоўна ўяўляеце сабе, што чыгунка ёсць адна з галін народнай гаспадаркі, куды асабліва імкнуцца класава-варожыя элементы.

Чыгунка хварэе адарванасцю ад партыйных, совецкіх і гаспадарчых тэрытарыяльных арганізацый. Многія ... начальнікі станцый, дарожныя майстры не разумеюць, што гэтага дапусціць нельга.

Вы бачыце, мы хварэем яшчэ сур'ёзна. Але, таварышы, адкрыта трэба сказаць, што ёсць яшчэ ў Совецкай Беларусі асобныя работнікі, асобныя калгасы і сельсоветы, якія транспарт не лічаць сваёй роднай справай, якія лічаць, што «паласа адчужэння» — гэта ёсць лінія, за якую яны не павінны пераступіць.

Мы, чыгуначнікі, упэўнены, што XI усебеларускі з'езд советаў дасць дырэктывы тэрытарыяльным арганізацыям неадкладна ліквідаваць гэту «паласу адчужэння».

Таварышы! Я ўпэўнен, што партыйныя, совецкія, гаспадарчыя і калгасныя арганізацыі работу чыгуначнага транспарта, і ў прыватнасці МББ чыгункі, акружыць такой увагай, якую можна параўнаць з увагай, аказваемай штодзенна Чырвонай арміі, бо транспарт ёсць дзеючая армія, як правільна сказаў правадыр і кіраўнік Чырвонай арміі тав. **Варашылаў. (Бурныя апладысменты).**

Трэба зараз праверыць, што мы прынялі з вамі ў адносінах снегабарацьбы. Я ведаю, што РВК, райкомы сваімі спецыяльнымі рашэннямі пацвердзілі гатоўнасць калгасаў, фабрык, заводаў, сельсоветаў і РВК прымаць удзел у снегабарацьбе. Але гэтага мала. Трэба, каб кожны калгаснік прыехаў на месца, яшчэ раз праверыў, як арганізаваны ўсе сродкі і ў якім парадку знаходзяцца тыя ўзбраенні, з якімі мы будзем ачышчаць шляхі ад снегу.

Асабліва нам неабходна перагледзець сваю практыку скарыстання вагонаў. Я не хачу затрудняць з'езд пакказам прыкладаў, як злачынна мы адносімся да скарыстання вагоннага парку. Многа вагонаў прастойваюць з-за неахайнасці і няўважлівасці да гэтай справы з боку гаспадарнікаў і агентаў чыгункі.

Старшыням сельсоветаў і РВК трэба моцна заняцца арганізацыйнай работай транспартных секцый.

Таварышы! Гэтыя сумесныя дзеянні дадуць нам сілу і энергію, усе сродкі для таго, каб Маскоўска-Беларуская чыгунка працавала ў 1935 годзе непараўнальна лепш, чым у 1934 годзе. Я выказваю ўпэўненасць, што пад непасрэдным кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б, ад якога мы, чыгуначнікі, атрымліваем штодзенную ўвагу і дапамогу ў сваёй рабоце.

Няхай жыве ЦК ВКП(б) і наш мудры правадыр тав. Сталін! **(Бурныя апладысменты).**

Няхай жывуць рабочыя і калгаснікі Совецкай Беларусі! **(Апладысменты).**

Па слядах выступленняў „Звязды"

„КАМУ ВЕРЫЦЬ"

Пад такім загалоўкам у «Звяздзе» было змешчана пісьмо работніцы **Рутэнберг-Котляр** аб тым, што санстанцыя няправільна аштрафавала яе, дырэкцыя станцыі бюракратычна аднеслася да яе скаргі.

Інспектар галоўнай санітарнай інспекцыі НКАЗ тав. **Дзем'янкоў** у адказ на пісьмо паведамляе, што дырэктару санітарнай станцыі прапанавана зняць штраф, накладзены на работніцу Рутэнберг-Котляр.

„ПРЫСВОЙВАЮЦЬ АБЛІГАЦЫІ"

Нарыцкі РК паведамляе: факты, указаныя ў пісьме настаўніка тав. **В. Гарбачэўскага** («Звязда» ад 28 лістапада) аб тым, што работнікі Ламавіцкага сельсовета прысвойваюць аблігацыі, пацвердзіліся.

Былы сакратар Ламавіцкага сельсовета **Антон Сухі** за прысвойванне аблігацый прыцягнут да судовай адказнасці. Каб вярнуць прысвоеныя аблігацыі, накладзен арышт на маемасць Сухова.

Райпракуратуры і райашчадкасе прапанавана праверыць становішча з выдачай аблігацый падпісчыкам на пазыкі.

„КАЛІ Я АТРЫМАЮ ГРОШЫ"

Пад такім загалоўкам «Звязда» ў лістападзе мінулага года змясціла пісьмо студэнта Х. Ціханава, у якім ён пісаў, што яшчэ ў маі праз паштовае аддзяленне Каламер'е, Горацкага раёна бацька яго паслаў на яго імя 30 руб., якія ён ніяк не можа атрымаць.

Белкіраўніцтва сувязі паведамляе, што менская паштовая кантора выплаціла студэнту Ціханаву грошы па пераводу.

Гнілыя ліbeралы з Пухавіч

(Ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»).

У Талькаўскім сельсовеце, Пухавіцкага раёна, комсамольскі прапагандыст **Шэлег,** член бюро райкома, на палітзанятках комсамольскай арганізацыі з калгаснай моладдзю аб гнусным забойстве т. Кірава падонкамі контррэвалюцыйнай зіноўеўскай групы кажа: «У гэтым асаблівага нічога няма».

Гэты самы «прапагандыст» Шэлег тут-жа на занятках робіць нечуваны трацкісцкі паклёп на ленінскі комсамол, заяўляючы, што «ў комсамольскай арганізацыі наглядаецца паніжэнне актыўнасці». Шэлег не выкрыў контррэвалюцыйную сутнасць трацкісцка-зіноўеўскіх фашыстаў, здраднікаў партыі.

Пярвічная комсамольская арганізацыя разгледзела пытанне аб вылазцы Шэлега і пастанавіла выключыць яго з комсамола.

РК ЛКСМ (сакратар тав. **Дзеравенчык),** разглядаючы справу Шэлега, не надаў ёй палітычнага значэння, не мабілізаваў комсамольскую арганізацыю на барацьбу за генеральную лінію партыі, не выкрыў трацкісцкі твар прапагандыста Шэлега.

На пасяджэнні райкома пастанавілі адмяніць пастанову пярвічнай комсамольскай арганізацыі аб выключэнні Шэлега з комсамола і абмежаваліся вынясеннем суровай вымовы.

Нельга абыйсці і РК КП(б)Б (сакратар РК т. **Скараход),** які добра ведаў аб справах у комсамоле і не палічыў мэтазгодным рэагаваць.

Гэта сведчыць аб прытупленні рэвалюцыйнай пільнасці ў кіруючых партыйных і комсамольскіх арганізацый раёна.

ВАЛЬФСОН.

ВОРАГ ПАД ШЫРМАЙ ВЫКЛАДЧЫКА

22 студзеня на агульным сходзе вучняў і настаўнікаў **Рагачоўскай** сярэдняй школы № 1, прысвечаным 11-годдзю з дня смерці Леніна, з дакладам на тэму «11 год без Леніна — пад кіраўніцтвам Сталіна» выступіў выкладчык гісторыі комсамолец **Смолкін.**

Але Смолкін і не думаў разгарнуць перад слухачамі ўсёй карціны барацьбы партыі і пролетарыята за гады пасля смерці Леніна. У сваім «дакладзе», які працягваўся літаральна 10 мінут, Смолкін ні слова не сказаў, аб грандыёзных дасягненнях партыі ў будаўніцтве соцыялізма, аб барацьбе Леніна і Сталіна за адзінства і згуртаванасць партыйных радоў, зусім абышоў такое пытанне, як барацьба партыі супроць трацкісцка-зіноўеўскай апазіцыі, не закрануў дзейнасці контррэвалюцыйных падонкаў трацкісцка-зіноўеўскай групы, нічога не сказаў аб забойстве тав. **Кірава.**

Калі-ж з залы раздалася заўвага аб гнусным забойстве тав. Кірава, Смолкін нахабна зняважыў памяць аднаго з лепшых сыноў і правадыроў большэвіцкай партыі —тав. Кірава.

Прысутнічаўшыя па гэтым сходзе старшыня саюза працасветы комсамолец **Элькін** і дырэктар школы **Таберка** не толькі не далі рашучага большэвіцкага адпору зарваўшамуся трацкісту, але проста змазалі контррэвалюцыйны сэнс паводзін Смолкіна.

Бюро РК комсамола выключыла Смолкіна з радоў КСМ і за прымірэнцтва вынесла суровую вымову з папярэджаннем старшыні саюза працасветы Элькіну. Але нават і пасля пастановы РК КСМ загадчык райана **Барткевіч** ніяк не рэагаваў на гэту справу. Смолкін прадаўжае дагэтуль заставацца выкладчыкам гісторыі, дырэктар школы прымірэнец Таберка таксама не панёс ніякага спагнання.

ЯН КЛІМОВІЧ.

Веснавой сяўбе—высокаякаснае насенне

У ОРШЫ НЕ ЗМАГАЮЦЦА ЗА АЧЫСТКУ НАСЕННЯ

ОРША. (Ад карэспандэнта «Звязды»).

У раёне слаба змагаюцца за ачыстку насення. Райза і МТС зусім не кіруюць ачысткай, а толькі збіраюць весткі. Прычым гэтыя весткі разыходзяцца з сапраўднасцю. Па зводцы райза, напрыклад, лічыцца, што ў калгасах **Машкоўскага** сельсовета — **«1 мая»** і **імя ЦВК БССР** насенне прапушчана праз трыер, а ў сапраўднасці яно прапушчана толькі праз веялку і праз «трыумф». Тое-ж самае і з весткамі аб калгасе «На варце», Дуброўскага сельсовета.

У раёне ёсць 72 трыеры, але ні тав. **Свістуноў** (старэйшы аграном МТС) ні тав. **Райхман** (старэйшы аграном райза) не ведаюць, дзе знаходзяцца гэтыя трыеры. Няма таксама і ўліку нагрузкі трыераў.

У некаторых калгасах насенне вельмі засмечана. У калгасе **«1 мая»,** Тайкаўскага сельсовета, засмечанасць пшаніцы дасягае 31 проц., у калгасе **«Другая пяцігодка»** — 26,6 проц.

Калгас **«Ларынаўка»** здаў на элеватар у парадку гатунка-абмену 52 цэнт. пшаніцы, як чыстагатунковую. На справе-ж гэта пшаніца аказалася змешанай з негатунковай. Аграном МТС **Іваноў,** які рабіў апрабацыю пшаніцы, не забараніў адпраўку яе на элеватар.

У раёне зусім не думаюць аб абмене ячменю. Між тым, у калгасе **«Ленінскі шлях»** напрыклад усхожасць ячменю складае 86 проц. У калгасе **«Юны тварэц»**—84 проц. Гэта, як відаць, зусім не турбуе загадчыка райза тав. **Касцюкевіча,** які яўна ігнаруе ўказанні ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб засыпцы насення не ніжэй 90 проц. усхожасці.

РОБЕРМАН.

АБМЕНАМ НАСЕННЯ НЕ КІРУЮЦЬ

Яшчэ 29 снежня 1934 года на пасяджэнні прэзідыума **Лагойскага** райвыканкома абгаварвалася пытанне аб ачыстцы і абмене гатунковага насення. Зямельны аддзел абавязан быў прапрацаваць канкрэтны план правядзення гэтага мерапрыемства па калгасах.

З таго часу прайшоў роўна месяц, але нічога практычна па ачыстцы насення ў раёне не зроблена. Зернаачышчальныя машыны стаяць без работы. У калгасе **«Авангард»** ёсць два трыеры, але ні адзін не выкарыстоўваецца. Такое-ж становішча і па астатніх калгасах.

Міжкалгасны абмен гатункова-

Той-жа калгас «Авангард» павінен абмяняць калгасам 110,4 цэнт. пшаніцы. Аднак не гледзячы на тое, што ў калгасе ёсць 150 цэнт. гатунковага насення, абмен яшчэ не праведзен.

Калгас **«Большэвік»** па плану павінен абмяняць калгасам **«Памяць Ільіча» і імя Калініна** 67 цэнт. пшаніцы. На месцы выяўлена, што калгас «Большэвік» абмяняў 150 цэнтн. гатунковай пшаніцы. А ў раёне аб гэтым не ведаюць, бо ніхто ходам абмену не цікавіцца і не кіруе.

Да 1-га студзеня гэтага года ў раёне патрэбна было закончыць

МЫШЫ З'ЕЛІ ПРОБЫ

Загадчык **крупскага** райзямаддзела т. **Барысенка** казырае «афіцыяльнымі» лічбамі:

— Мы выканалі план засыпкі насенных фондаў на 104 проц.

На справе-ж гэтыя «афіцыяльныя» лічбы далёка не адпавядаюць фактычнаму становішчу. Дзесяткі калгасаў, у якія за апошні час уступіла шмат аднаасобных гаспадарак, насенне дагэтуль яшчэ поўнасцю не засыпалі. Напрыклад, у калгасе **«Пролетарская перамога»,** Жабераўскага сельсовета, не засыпана яшчэ 18 цэнт. насення, у калгасе імя **Сценькі Разіна** — 16 цэнт. Такі-ж малюнак і ў калгасах **імя VII з'езда советаў, «Другая пяцігодка»** і інш.

Райзямаддзел яўна супакоіўся на сярэдніх лічбах засыпкі насення, не клапоцячыся аб выкананні плана кожным калгасам паасобку.

Вельмі марудна праходзіць ачыстка насення. Ды і якасць ачысткі прымушае чакаць шмат лепшага. Пасля ачысткі на «трыумфе» ў насенні застаецца яшчэ шмат смецця. Неабходна прапускаць яго яшчэ праз трыер, аднак, трыеры ў раёне скарыстоўваюцца нерацыянальна і таму гэта работа затрымліваецца.

Абмен насення паміж калгасамі не арганізован. Райза не даў нават ніякіх указанняў калгасам па гэтаму пытанню.

Даўно пара ўжо праверыць усхожасць насення, а ў Крупках яшчэ толькі збіраюцца арганізаваць насеннакантрольную лабараторыю. Калі яна будзе арганізавана невядома, а пакуль прывезеныя калгасамі ў райзямаддзел для пробы ўсхожасці мяшэчкі з насеннем зніклі. Іх... з'елі мышы.

Я. ІВАШЫН.

Пісьмы рабочых і калгаснікаў

ХЭУРА ДАДЫЧЭНКІ РАСКРАДВАЕ КАЛГАСНАЕ ДАБРО

(Пісьмо калгаснікаў)

У калгасе «1-е мая» (Карманскі раён) кулацкія агенты разбазарваюць калгаснае дабро.

Старшыня калгаса Дадычэнка яшчэ ў мінулым годзе ўкраў калгаснае збожжа і 360 рублёў грашыма.

У гэтым годзе Дадычэнка звязаўся з групай п'яніц (кладаўшчыком і іншымі), з якімі разам прапівае калгасныя сродкі.

Дадычэнка растраціў грошы, атрыманыя за прадануго кабылу і за паромную пераправу. Па яго віне на лузе затоплена калгаснае сена.

У калгасе няма ніякага ўліку. Працадні запісваюцца не па нормах выпрацоўкі, а па асабістаму жаданню старшыні. Не вядзецца ўлік здачы малака.

7 месяцаў у калгасе не праводзіліся сходы калгаснікаў — без іх лягчэй раскрадваць калгасную маемасць.

САХОНАЎ, РАДЫЧЭНКА, МАЙСЕЕНКА, ШАТЛІКАЎ.

ДЗЯРЖЫМОРДА З КАЛГАСА „ЧЫРВОНЫ УСХОД“

(Пісьмо калгасніка)

Я нядаўна звярнуўся да брыгадзіра калгаса «Чырвоны ўсход» (Чашніцкі раён) **Зуевіча,** каб ён упісаў зробленыя мной працадні ў працоўную кніжку. Ён адмовіўся, паслаў мяне да старшыні праўлення.

Старшыня **Харкевіч,** калі я яго папрасіў упісаць працадні, пачаў мяне лаяць, схапіў за каўнер і выпінуў за дзверы.

Так адносіцца да калгаснікаў могуць толькі стаўленікі кулака, якія імкнуцца распальваць незадаваленне калгасных мас. І сапраўды Харкевіч — сын асуджанага кулака, браты яго таксама

НЕ ВЫПЛАЧВАЮЦЬ ЗАРПЛАТЫ

(Пісьмо практыканта)

Два з паловай месяцы працаваў я на практыцы ў соўгасе Горкі-Абчак (Менскі раён) у якасці ветТэхніка.

Пасля сканчэння вытворчай практыкі мне трэба было атрымаць зарплату за два з паловай месяцы. Невядома па якіх прычынах дырэктар соўгаса тав. **Цецярук** затрымаў выдачу грошай і абяцаў выслаць іх на адрас тэхнікума.

Прайшло больш паўгода, а зарплаты я не атрымаў. Неаднаразовыя напамінкі засталіся без рэзультатаў.

В. РЫБАКОЎ.

ПРЫМУСІЦЬ БЮРАКРАТАЎ ВЫКОНВАЦЬ ЗАКОНЫ

(Пісьмо ўдавы камандзіра-ордэнаносца)

Мой муж доўгі час служыў камандзірам Чырвонай арміі. За гераізм, праяўлены ў грамадзянскай вайне, атрымаў ордэн Чырвонага сцяга. Пасля доўгай хваробы муж памёр. На маім утрыманні асталіся двое дзяцей. Сама я хворая.

Па майму хадайніцтву Наркамсабес павялічыў мне пенсію, даў распараджэнне дрысенскаму райсабесу выплачваць мне штомесячна 50 руб. Райсабес на ўсе мае просьбы аб выплаце пенсіі адказваў: «Пачакайце, вырашым».

Старшыня Дзернавіцкага сельсовета (Дрысенскі раён) таксама бюракратычна адносіцца да маёй сям'і. Нядаўна беспадстаўна забралі карову, пратрымалі 10 дзён і потым вярнулі.

Прашу рэдакцыю «Звязды» ўздзейнічаць на бюракратаў з дрысенскага райсабеса.

МЯДЗЕЛЬ.

(АГЛЯД ПІСЕМ)

Хаты-чытальні павінны стаць цэнтрам грамадска-палітычнага і культурнага жыцця калгасаў і вёсак.

Многія хаты-чытальні так паставілі сваю работу, што туды ахвотна заходзяць старыя, моладзь, жанчыны і дзеці. Там можна культурна адпачыць, прачытаць газету, паслухаць добры даклад, патэфон, радыё.

Але ёсць многа хат-чытален, дзе культурна-масавая работа не вядзецца, дзе нічога не робіцца, каб прадаставіць калгасніку здаровы культурны адпачынак.

Калгаснік тав. **М. Гармоза** ў пісьме ў рэдакцыю так апісвае становішча Бароўскай хаты-чытальні **(Дзяржынскі раён).**

«Хата-чытальня ў беспрытульным становішчы. Печка разваліласся, радыё з-за дрэннага догляду папсавалася, навушнікі расцягнулі, літаратуру раскрадвае кожны каму не лянота.

Хаты-чытальні пры калгасах «Чырвоны пагранічнік» і «Ударнік Савецкай Беларусі» таксама не працуюць».

Старадворская хата-чытальня **(Расонскі раён)** некалькі год назад лічылася адной з лепшых у раёне. Ёй аддавалі многа ўвагі, дапамагалі, паставілі хатнікам добрага, ініцыятыўнага, здольнага работніка. А што робіцца зараз?

«Зойдзеш у хату, аж сорамна становіцца. Лаўкі зламаны, папсавана падлога і вокны. Не прыходзіцца гаварыць аб культурна-выхаваўчай рабоце, аб чытцы мастацкай літаратуры, аб слуханні радыёперадач. Райана ведае аб становішчы хаты-чытальні, але не дапамагае ёй».

Аб гэтым піша нам тав. **Сухарукаў.**

Настаўнік **Счыслёнак** у сваім пісьме ярка апісвае парадкі ў Буцэвіцкай хаце-чытальні **(Клічаўскі раён).**

«У хаце прыходзіцца сядзець у паліце і валёнках, бо вокны пабіты, печы развалены. Загадчык хаты-чытальні прасіў старшыню с.-с. Бурэйку дапамагчы яму. Але Бурэйка на работу хаты-чытальні ўвагі не звараччае».

У нова-максімаўскую хату-чытальню, таго-ж раёна, заходзяць толькі тады, калі праводзіцца сход, а так рэдка хто бывае, бо нічога не робіцца, каб наладзіць работу хаты-чытальні. Загадчык ганчанскай хаты-чытальні тав. **Дрэнь** замест сваёй непасрэднай работы выкарыстоўваецца на розных тэхнічных працах. У бібліятэцы ёсць мастацкая літаратура, але кніг не выдаюць чытачам. Аб гэтым пішуць нам настаўнікі т.т. **Астроўскі і Белабароды.**

Такое-ж становішча ва многіх хатах-чытальнях Заслаўскага, Пухавіцкага і іншых раёнаў.

Абсталяванне хат-чытален, ператварэнне іх у сельскія дамы культуры і адпачынку павінна стаць кроўнай справай не толькі калгасаў і сельсаветаў, але абавязкам усіх раённых арганізацый.

Райкомам партыі і комсамола трэба падабраць кадры для работы ў хатах-чытальнях, паслаўшы туды лепшых, здольных, правераных людзей.

Райкомы і райана павінны сістэматычна правяраць работу хат-чытален, канкрэтна дапамагаць ім. У прыватнасці, хаты-чытальні павінны адыграць вялікую ролю ў правядзенні культпаходу за аўладанне мастацкай літаратурай.

...гі гэтай важнейшай справе. Больш таго: райза і кіраўніцтва МТС заблыталі ўлік абмену насення. Ніхто ў раёне не ведае, як праходзіць абмен.

...рыю пры МТС паступіла 469 проб насення ад 73 калгасаў, але праверка недапушчальна зацягваецца.

С. САВІЧ.

ЗАЛАТЫ ФОНД ВЫСОКАГА УРАДЖАЯ

У калгасе **Хойніцкай МТС «Большэвік № 1»** у 1933 годзе выдзелен адзін з найлепшых мясцовых сартоў яравой пшаніцы. Гэта пшаніца ў конкурсным сортаапрабаванні ў 1934 годзе на сямі пунктах Менскай селекцыйнай станцыі заняла па ўраджайнасці першае месца, перавышаючы лепшыя селекцыйныя гатункі на 18-58 проц.

У 1934 годзе гэты гатунак на шырокіх гаспадарчых пасевах калгаса **«Селянін»** заняў першае месца па ўраджаю яравой пшаніцы ў Хойніцкім раёне, даўшы 19,9 цэнтн. з гектара.

Усе гэтыя даныя сведчаць, што ўказаны гатунак пшаніцы з'яўляецца вельмі каштоўным насенным матэрыялам. Ён узят пад асаблівае назіранне, размнажэнне яго будзе фарсавацца. У 1935 годзе гэты гатунак пшаніцы будзе высявацца ў 4-х буйных калгасах Хойніцкай МТС на плошчы 84 га. Насенне для засеву гэтай плошчы ўжо падрыхтавана.

ЛАЗАРЭВІЧ.

НАСЕННЫЯ ФОНДЫ

У калгасах **Асвейскага** раёна даўно закончыліся асеннія палявыя работы. Пераважная частка рабочай сілы зусім вольная. Не гледзячы на гэта, такое важнейшае мерапрыемства, як засыпка насенных фондаў, адкладваецца, яшчэ нават не скончылі малаціць.

У многіх калгасах («Праўда», «Чырвоны прымежнік», «Ленінскі маяк» і інш.) засыпанае насенне заражана кляшчом. У калгасах «Рэйтэр штэрн», «Канчаны» насенне псуецца ад дажджу, бо стрэхі ў свірнах працякаюць. Праўленні калгасаў, райземаддзел і МТС не вядуць ніякай барацьбы з кляшчом.

Г. КУХТО.

...выслан за рад злачынных дзеянняў у калгасе.

ІВАН СКАМАРОХ.

АД РЭДАКЦЫІ: «Звязда» патрабуе тэрміновага ўмяшання РК і чакае, што вінаватыя будуць прыцягнуты да адказнасці.

ЁСЦЬ ТОЛЬКІ ШЫЛЬДА

У мястэчку Расоны існуе дом соцыялістычнай культуры, у якім ёсць кіно-ўстаноўка. Дом заклікан культурна абслужыць працоўных, асабліва ў выходныя дні. Ёсць у ім два платныя работнікі, апрача таго кіномеханік. Але ніякай культурнай работы няма. Кіно бывае вельмі рэдка, кнігі ў бібліятэцы адсутнічаюць. Калі не прыдзеш, дом соцкультуры заўсёды на замку.

ДЗЕМЕНЦЕЎ.

РАСКРАДАЮЦЬ ПАМОЛЬНЫ ЗБОР

(Пісьмо селькора)

На Замашанскім млыне, В.-Далецкага сельсовета **(Ушацкі раён)** шайка зладзеяў раскрадвае памольны збор. Загадчыкам млына працуе Сцяпан Шатыронак, які судзіўся за шкодніцкія справы на цагельным заводзе.

Прыёмшчык Карабань Ануфры — сын кулака. Ён украў два мяшкі збожжа з памольнага збору і перадаў свайму дзядзьку. Сам загадчык Шатыронак за зярно памольнага збору купіў сабе кабана.

Яны падабралі такіх возчыкаў, якія прыкрываюць іх злачынствы. Большасць возчыкаў пазбаўлены выбарчых правоў.

Аб усім гэтым добра ведае ўчастковы інспектар міліцыі, які пакрывае злачынцаў. **ШЫДЛОЎСКІ.**

Вучыцца працаваць у пекара Красніка і яго брыгады

Надзеўшы спецвопратку—чысты белы касцюм, **Краснік** пашоў уніз, к печам. Прыняў хутка змену. Патрэбна прыступаць к рабоце, але-ж няма людзей, няма з кім працаваць. Пасадка ў прарыве. Толькі два пасадчыкі на 7 печаў.

Не прышоў у замяшанасць Краснік. Загадаў выцягнуць усе поды, каб хлеб не згарэў у печах. Экстрана мабілізаваў комсамольца-лабаранта і пасадчыка другой змены **Шумскага** завербаваў на звышчасовую працу, а сам стаў на пасадку.

Трывожная была ноч. Нормы не далі, але-ж і браку не дапусцілі.

У першую ноч сваёй работы з чацвертай брыгадай Краснік вытрымаў сур'ёзнае выпрабаванне.

Пайшлі дні, трывожныя і радасныя. Расла ўпэўненасць у сабе, у сваёй брыгадзе. Укамплектаваў яе здаровымі, маладымі хлапцамі. Малады пекар Краснік вывеў сваю брыгаду ў адну з першых па хлебакамбінату. Краснік Зяма—знатны брыгадзір і майстар, занесены на **ўсесаюзную чырвоную дошку.** Яго брыгада працуе як гадзіннік.

Калі ў яго запыталі, як ён гэтага дасягнуў, Краснік адказаў:

— Гэта вельмі проста. Трэба было выдзеліць і падабраць ядро лепшых хлапцоў, устрасануць іх, кіраваць імі. Гэта самае галоўнае. Сваіх хлапцоў я ведаю наскрозь, ведаю, чым кожны з іх дыша.

— Бо вазьмі-це-ж наш завод,—расказвае ён,—ёсць у нас старыя пекары—Кароткі, Ванцура, лепшыя за мяне, але працуюць горш.

— У чым-жа справа? Кіраваць не ўмеюць, баяцца адказнасці. Самае-ж асноўнае, гэта ўмела кіраваць, ведаць людзей.

Зяма Краснік малады пекар. Са сваёй прафесіяй ён пасябраваў у 1924 г. Быў ён і грузчыкам, тарфянікам і землякопам. Надакучыла яму туляцца. Захацеў набыць прафесію і пашоў вучнем да пекара-саматужніка. Працаваў у працкалектыве, а ў 1928 годзе стаў пекарам механізаванага хлебазавода.

Краснік Зяма выхоўвае сваю брыгаду, вучыць, паказвае.

Вось Міша Петрашкевіч, малады комсамолец, быў пасадчыкам у другой брыгадзе (майстар Ванчура). Знялі яго. «Не можа працаваць»,—скардзіўся майстар. Узяў яго ў сваю брыгаду Краснік, і Міша стаў лепшым ударнікам, якому брыгадзір даручае адказную работу. Тры разы прэміравалі яго.

Бывалі выпадкі, калі па поды падавалі малагарны хлеб, з малой расстойкай. Гэта ўжо яўна други гатунак. Буханкі выйдуць з падрывамі, з коркамі, дрэнна прапечанымі.

І тут-жа Краснік на-хаду чытае лекцыю пасадчыкам Несцяровічу, Дашкевічу.

— У такіх выпадках,—гаворыць ён,—гатаваць трэба хлеб, каб ён пастаяў на паду і ўзышоў крыху, а тады ў печ.

Калі ўдараюць буханкі аб под, тады збіваецца порыстасць — і зноў другі гатунак. І калі хлеб ужо ў печы, трэба пільна сачыць за ім. 45-50 мінут пячэцца хлеб пры тэмпературы 270 градусаў. Праз кожныя 10 мінут пасадчыкі павінны выцягваць пады і сачыць за хлебам. Печ можа быць апушканай, асаблівая пільнасць тут патрэбна.

Вучыў Краснік і рабо[illegible] ма-

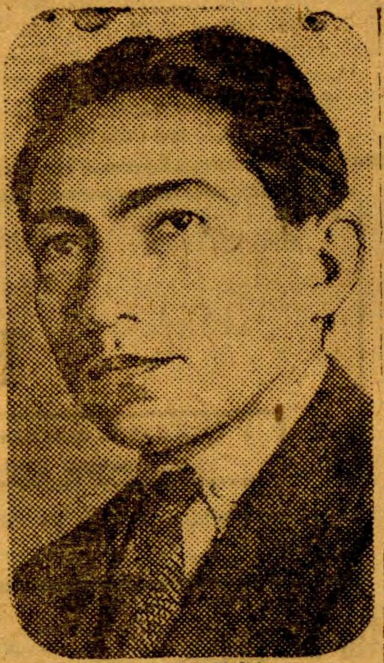

Тав. КРАСНІК

□ □ □ □ □

шыны «Юсты» Канстанцінаву, Мільман, Ярковіч; растлумачваў, што буханкі патрэбна ўкладваць у формачках для расстойкі швом уверх, каб на паду пры выкідванні іх з люлек яны аказаліся швом уніз. Гэта перасцярога ад патрэскання.

— Як я вяду свой тэхналагічны працэс? Пачынаю з цестамясільнага аддзялення. Цеста павінна быць нармальнае, не густое і не слабкае, тэмпература не вышэй 27-мі градусаў, кіслотнасць 10,5—11 градусаў. Галоўка (расчынка) павінна быць добрай (кіслотнасць 13 градусаў, тэмпература 28 градусаў). Тады нармальна [illegible]ца дражджавыя клеткі. Ад празмернай тэмпературы і вялікай кіслотнасці хлеб трэскаецца. Калі цеста маладое, малой кіслотнасці, то хлеб у печы гарыць і не прапякаецца. Сочыць лабарант Бандулін, але-ж я сам правяраю і ніколі не дапускаю такіх з'яў.

Пачынае свой рабочы дзень Краснік з прыёмкі змены. Прыняць добра змену гэта многае значыць. Яго гаспадарчае вока ўсюды трапляе. Ён пільна глядзіць, якія росчыны яму здаюць, якое цеста, якасць пасаджанага хлеба ў печах, тэмпературу печы. Ад яго нічога не ўслізгае. І тут патрэбна вока, бо бывалі выпадкі, калі трэцяя брыгада здавала халодныя печы, дрэнна змазаны хлеб, браку шмат было.

Брыгада Красніка актаў не ведае, не было іх ніколі.

Паказальнікі брыгады: **план 101—102 проц., брак—0,03—0,05 проц. Гэта значыць, што з 12.500 выпечаных буханак хлеба бракуюцца толькі 5-6 шт.**

Майстар павінен быць усюды. Калі ўпусціць у адным месцы — ужо прарыў. Вось майстар Ванчура вечна тарчыць каля падоў. З цестамясільнага аддзялення яму давалі тугое цеста, не прапякаўся хлеб. Значыцца брак, нікудышны хлеб. Або ўходзіць зусім з цэха, не глядзіць за работай, налагаецца на пасадчыкаў. Тады пады халодныя, зноў брак.

Гавораць, што кожная баба пячэ хлеб. Ці так гэта? Пекарская справа складаная, трэба ведаць тэхналагічны працэс, трэба ведаць муку і як з ёю працаваць, трэба ведаць фізіку, хімію, трэба быць [illegible].

Якасць хлеба ў брыгадзе Красніка рашае і ўборшчыца **Наліўко,** занесеная на ўсесаюзную чырвоную дошку харчовых прадпрыемстваў.

Якасць хлеба рашаюць 24 ударнікі брыгады.

Якасць хлеба рашае тэхвучоба брыгады. Усе здалі тэхэкзамен на «выдатна» і «добра».

Брыгада Красніка гэта кузня кадраў. Стары цеставод брыгады Суцін стаў брыгадзірам і надрэнна працуе. Вось гэтымі днямі ў брыгаду ўліліся новыя 4 рабочыя. Краснік адразу ўзяўся за іх. Пасля работы тлумачыць маладым аб тэхніцы пасадкі. Падвучацца хлопцы—арганізуем комсамольскую брыгаду і тады паб'ем рэкорд.

Нам патрэбны граматныя пекары, механікі, тэхнікі, інжынеры. І вучыўся Краснік, упарта браў перашкоды. Скончыў вячэрні рабочы ўніверсітэт, хоць цяжка было. Пасля заняткаў, у 11 г. вечара, прыходзілася заступаць на начную змену. Бывала, прыдзеш у цэх, спаць хочаш, але-ж працаваць трэба, бо адчуваў адказнасць за цэлую брыгаду:

Скончыў ён вячэрні рабочы універсітэт, а зараз канчае вячэрні комвуз.

Але-ж гэта толькі паўдарогі. Краснік Зяма, малады майстар-хлебапёк, марыць стаць інжынерам хлебапячэння. Ці-ж гэта мара?

За ім багатая школа працы. Яна вучыла, што хацець павінна азначаць—працаваць і вучыцца.

І Краснік вучыцца, вучыцца і працуе.

І. ТУРЭЦКІ.

ДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА ВЫПУСКАЕ БРАК

(Пісьмо рабочага стрэлачніка)

Прачытаў я кніжку «Тэорыя Каленбрун» Эдуарда Самуйлёнка. Лічу, што Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі недапушчальна аднеслася да выдання гэтай цікавай кнігі. У ёй усё пераблытана. Дачытаеш да 32 старонкі, аказваецца, ідзе 161 і так папарадку да 197-ай. Потым зноў варочайся да 65 старонкі, каб, перагарнуўшы некалькі старонак, зноў апынуцца перад 196-ай. Нельга знайсці канец і пачатак кніжкі.

Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі павінна адказваць за выпуск бракаванай прадукцыі.

ГЕРАСІМАЎ.

НАМ ПІШУЦЬ

Увесь чардак дома № 86/28 (рог Савецкай і Ленінскай)—піша тав. **Розенблюм**—завален дровамі і рознымі матэрыяламі. Гэта пагражае абвалам і небяспечна ў пажарных адносінах.

Не раз заяўлялі ў Менскую пажарную дружыну і ў праўленне жакта № 15. Але і зараз нічога не робіцца, каб папярэдзіць няшчасны выпадак.

* *
*

Як піша тав. **Нісенбаум,** шофер аўтамашыны Плешчаніцкай МТС **Баркун** сістэматычна скарыстоўвае машыну ў сваіх мэтах.

Па дарозе з Плешчаніц у Барысаў ён набірае ў машыну шмат людзей, з якіх за перавозку бярэ па 10-15 руб., а на выручаныя грошы п'янствуе.

ЗА РУБЯЖОМ

У горадзе Мільуокі (Злучаныя Штаты Амерыкі) ў студзені выбухнула забастоўка служачых універмага. НА ЗДЫМКУ: Паліцыя арыштоўвае бастуючых.

МЭТЫ ЯПОНСКІХ АПЕРАЦЫЙ У ПАУНОЧНЫМ КІТАІ

ШАНХАЙ, 26 студзеня (Інфармацыя «Праўды»). Чахарскія падзеі — не выпадковая з'ява. Яны прадстаўляюць частку загадзя распрацаванага плана японскай ваеншчыны.

Раніцою 22 студзеня японскі друк аб'явіў «мірную вестку»: «генерал Мінамі рыхтуе тэкст дэкларацыі, якая абвяшчае, што «японская армія не мае намеру ўступіць на кітайскую тэрыторыю». А вечарам таго-ж дня японскія войскі перайшлі ў атаку ў раёне **Хэйхо** ва ўсходнім **Чахары.** Пачалося камбінаванае наступленне пры ўдзеле ўсіх родаў зброі: пяхоты, кавалерыі, танкаў, пры падтрыманні артылерыі і паветраных сіл. Наступленне вялося ў напрамку Уніхо — Дуншацзе — Бейсічу. Мэта наступлення — выхад японскіх войск к **Душыкоу** і **Гуйюаню.**

Дуншацзе ператворан у руіны. У Душыкоу знішчана 60 дамоў. Рад вёсак разбуран. 24 студзеня паветраная бамбардыроўка Душыкоу і Дуншацзе прадаўжалася.

Гэтым перагаворы ў Бейпіне, Мацуі нечакана спыніў іх і паехаў у Цяньцзін. Аднак, мэты новай аперацыі японскіх войск у Паўночным Кітаі не абмяжоўваюцца захватам невялікага раёна Хэйхо. Мэты наступлення зводзяцца к наступнаму:

1) Стварыць повад для перакідкі войск на захад бліжэй да граніц Мангольскай народнай рэспублікі; 2) выцесніць кітайскія войскі з Чахара; 3) праверыць здольнасць кітайскіх войск к супраціўленню; 4) выйсці к Бейпін — Суйюаньскай чыгунцы, стварыўшы пагрозу перасячэння шляху Калган — Бейпін; 5) падрыхтаваць захват Калгана.

У перспектыве японцы ставяць сабе мэтай захват усяго Чахара, аўладанне ўсёй Унутраной Манголіяй і стварэнне непасрэдна пагрозы граніцам Мангольскай народнай рэспублікі.

Абмяркоўваючы палітыку Японіі ў адносіне Кітая, «Бейпін Чэнбао» піша:

ХОД ВЫКАНАННЯ ВАЖНЕЙШЫХ ГАСПАДАРЧА-ПАЛІТЫЧНЫХ КАМПАНІЙ ПА БССР

На 25 студзеня 1935 года БССР выканала гадавы план ільнозагатовак на 95,6 проц. Толькі 47 раёнаў выканалі і перавыканалі гадавы план. Тэмпы загатовак па-ранейшаму недапушчальна марудныя. За пятую пяцідзёнку студзеня прырост у выкананні плана складае ўсяго 0,5 проц. Злачынна зрываюць ільнозагатоўкі Дубровенскі, Сіроцінскі, Таласынскі, Чавускі, Шклоўскі, Кармянскі, Клімавіцкі, Рагачоўскі, Хойніцкі, Брагінскі, Ельскі, Лельчыцкі, Нараўлянскі раёны. Гэтыя раёны за пятую пяцідзёнку студзеня не загатовілі ні аднаго кілограма ільну.

Правальваюць ільнозагатоўкі і Мсціслаўскі раён, які выканаў толькі 73,8 проц. плана, Петрыкоўскі — 88,6 проц., Горацкі — 89,7 проц., Расонскі — 89 проц., Чырвонапольскі —81,2 проц.

План рамонту трактароў па МТС БССР выканан на 66,9 проц.

Заслаўская, Капыльская, Слуцкая, Старадарожская, Любаньская, Тураўская, Лельчыцкая, Дрысенская, Ветрынская, Лепельская 2, Горацкая, Бярэзінская, Рагачоўская і Жлобінская машынатрактарныя станцыі скончылі рамонт.

Наступныя МТС ганебна цягнуцца ў хвасце, зрываюць рамонт трактароў: Дзержынская (36,9 проц.), Путчынская (33,3%), Полацкая (8,7%), Асвейская (30 проц.), Віцебская (36,3 проц.), Крычаўская (30,7 проц.), Рэчыцкая (33,3 проц.), Большэвіцкая (37 проц.).

Прырост у выкананні плана рамонту трактароў па рэспубліцы складае 6 проц.

На 20 студзеня план засыпкі насенных фондаў па калгасах БССР быў выканан па зернавых культурах — на 106,4 проц., па ільну — на 82,6 проц., каноплях — на 123,3 проц і па бульбе — на 130,2 проц.

Трэба сказаць, што за сярэднімі лічбамі выканання плана па рэспубліцы хаваецца рад раёнаў, якія яшчэ далёка не скончылі засыпку насення. Так, напрыклад, па калгасах Плешчаніцкага раёна засыпана зернавых 92,2 проц., ільну—96,6 проц., па калгасах Дрысенскага адпаведна: 88,7 проц. і 79,6 проц., Полацкага — 99,2 проц. і 85,9 проц., Лепельскага — 87,9 проц. і 54,7 проц., Сенненскага — 97,4 проц. і 77,7 проц., Горацкага — 93,2 проц. і 77,4 проц., Мсціслаўскага — 89,9 проц. і 34,4 проц., Клімавіцкага — 97,3 проц. і 49,7 проц., Чырвонапольскага — 91,3 проц. і 74,6 проц., Уваравіцкага — 79,6 проц. і 98,3 проц.

Яшчэ горш з ачысткай насення. План ачысткі насення па рэспубліцы на 20 студзеня выканан: па зернавых культурах на 54 проц.; па ільну — на 56,6 проц., па каноплях —на 55,4 проц. Толькі адзін Буда-Кашалеўскі раён поўнасцю скончыў ачыстку ўсяго насення. Астатнія раёны зацягваюць гэту работу. Асабліва дрэнна праходзіць ачыстка насення па наступных раёнах: Сенненскім, які выканаў план ачысткі зернавых на 27,3 проц., Чавускім — 21,1 проц., Чэрвеньскім — 28,2 проц., Бярэзінскім — 36,6 проц., Клічаўскім — 23,9 проц., Прапойскім — 36,3 проц., Чэрыкаўскім — 32,5 проц., Кармянскім — 12,8 проц., Веткаўскім — 28,5 проц., Чачэрскім —34,8 проц.

РАМОНТ ТРАКТАРОЎ ПАД ПАГРОЗАЙ ЗРЫВУ

Віцебская МТМ павінна рамантаваць трактары пяці МТС. Па свайму абсталяванню, наяўнасці кваліфікаваных сіл майстэрня магла-б паспяхова выканаць праграму рамонту. Аднак рамонт трактароў у Віцебскай МТМ стаіць пад сур'ёзнай пагрозай зрыву. Ні адна з пяці МТС не атрымала яшчэ з МТМ якой-небудзь значнай колькасці адрамантаваных трактароў. Прычыны гэтаму — выключная неарганізаванасць кіраўніцтва МТМ, адсутнасць элементарных умоў для нармальнай работы, недапушчальная расхлябанасць, аслабленне працдысцыпліны і поўны самацёк у рабоце.

Нам прышлося 5 студзеня правесці ўвесь дзень у МТМ з мэтай азнаямлення з ходам рамонту нашых трактароў. І мы прышлі к вываду, што трэба біць трывогу аб становішчы Віцебскай МТМ. Вось некалькі прыкладаў:

Зайшоўшы ў майстэрню к 10 гадзінам раніцы, мы ўбачылі, што амаль ні адзін рабочы яшчэ не працаваў на сваім месцы. Людзі ходзяць па майстэрні ў пошуках дроў, апальваюць печы, грэюцца. У майстэрні такі холад, што дакрануцца да жалеза ніяк нельга. Рабочыя трацяць многа часу на хаджэнне па майстэрні, на пошукі «ФП» Віцебскай МТС, зданы ў рамонт яшчэ 25 верасня.

З якасцю рамонту справа абстаіць яшчэ горш. Брак і паўторны рамонт вельмі пашыраная з'ява. Адрамантаваныя Суражскай МТС трактары не маглі быць прыняты некалькі дзён падрад з-за дрэннай якасці рамонту і мноства недаробак. Брак пры апрацоўцы асобных дэталяў — звычайная з'ява. Тэхнічнае кіраўніцтва зусім дрэнна пастаўлена.

Дырэктар МТМ **Леўшын** скардзіцца на тое, што МТС нясвоечасова дастаўляюць матары і трактары ў рамонт, не пераводзяць своечасова грошай, што наогул галоўнымі вінаватымі з'яўляюцца МТС. Але калі звярнуцца да фактаў, то атрымліваецца адваротнае. Напрыклад, **Віцебская** МТС прывезла трактары ў МТМ яшчэ ў верасні і кастрычніку, пры тым МТС пераваяла майстэрні 19.000 руб. у рахунак платы за рамонт. І ўсё-ж на 5 студзеня МТМ здала гатовых усяго тры трактары. **Высачанская** МТС даставіла свае матары яшчэ ў лістападзе, а да рамонту іх прыступілі толькі 5 студзеня.

Такая карціна і з трактарамі іншых МТС. Пры такой пастаноўцы справы сродкі, непераведзеныя вялікай запазычанасцю майстэрні, гэтыя грошы з яе рахунку былі спісаны і дырэктар МТМ **Леўшын** ставіць зноў умовай забеспячэння рамонту дадатковы перавод грошай.

У МТМ няма цвёрдага, аператыўнага і тэхнічнага кіраўніцтва справай рамонту. Дырэктар МТМ з 30 снежня да 5 студзеня зусім адсутнічаў. 5-га ён прыбыў і то літаральна на гадзіну, потым зноў паехаў у Віцебск.

Палітаддзел Віцебскай МТС абмяжоўваецца роллю староннята назіральніка. На нашу заўвагу, што неабходна біць трывогу аб пагражаючым становішчы спраў у МТМ, начальнік палітаддзела тав. **ВОЛКАЎ** адказаў, з выключным спакоем, што «З гэтага нічога не выйдзе».

Мы лічым, што рамонт трактароў у Віцебскай МТМ пад вялікай пагрозай зрыву, калі не прыняць рашучыя меры па аздараўленню майстэрні і аказання ёй неабходнай дапамогі ў наладжанні справы.

У сувязі з такім становішчам у МТМ мы палічылі неабходным перабудаваць работу па рамонту сваіх трактароў, хоць-бы ў прымітыўна абсталяванай сваімі сіламі майстэрні ў сваёй МТС. Намі

Па Саюзу і Савецкай Беларусі

Аршанскія школьнікі пасля ўрокаў весела праводзяць час на катку «Дынамо».

На здымку: група дзяцей катаюцца на каньках.

АБ ПЕРАЙМЕНАВАННІ МУРМАНСКАЙ ЧЫГУНКІ

На падставе пастановы Прэзідыума ЦВК Саюза ССР ад 21-га студзеня 1935 г. за подпісам нам. наркома шляхоў зносін тав. Постнікава, выдан загад аб пераіменаванні мурманскай чыгункі ў Кіраўскую чыгунку. (Белта).

ДЭКАДА БЕЛАРУСКАГА СОВЕЦКАГА КІНО У МАСКВЕ І ЛЕНІНГРАДЗЕ

У сувязі з дзесяцігоддзем беларускага совецкага кіно ў Маскве і Ленінградзе ў канцы лютага арганізуецца дэкада беларускага кіно. На працягу гэтай дэкады маскоўскаму і ленінградскаму глядачу будуць паказаны 11 лепшых гукавых і нямых карцін прадукцыі ленінградскай кінофабрыкі «Совецкая Беларусь». У ліку карцін «Лясная быль», «Да заўтра», «Нянавісць», «Рубікон», «Жанчына», «Першае каханне», «Паручык Кіжэ» і інш.

Адначасова Белдзяржкіно пакажа адзін з навейшых фільмаў выпуску 1934 года.

Перад кожным сеансам у файе будуць прачытвацца кароткія даклады аб дзесяцігоддзі беларускага со-

ЭКСТРАНЫ ВЫПУСК КІНОХРОНІК АБ В. В. КУЙБЫШЭВЕ

28 студзеня Белдзяржкіно атрымала экстраны выпуск Саюзкінохронікі, прысвечаны памяці **Валерыяна Владзіміравіча Куйбышэва.** Кінохроніка з 28 студзеня будзе дэманстравацца ў кіно-тэатрах «Чырвоная зорка» і «Пролетарый». Адзін экземпляр выпуску адасланы ў Віцебск.

У кінохроніцы паказваецца выступленне тав. Куйбышэва на XVII партз'ездзе, на святкаванні 10-годдзя грамадзянскага паветранага флота, у дзень 50-годдзя таварыша Сталіна, на пасяджэнні ўрадавай камісіі па выратаванню чэлюскінцаў і выступленне на Краснай плошчы ў дзень прыезду чэлюскінцаў. (БЕЛТА).

ЗА ПАРУШЭННЕ ПАШПАРТНАГА РЭЖЫМУ—ШТРАФ

Органамі міліцыі Менска за парушэнне пашпартнага рэжыму апштрафаваны: за прыём рабочых без пашпартоў і прапіскі — на 75 руб., Навіцкі І., па 50 руб. Фіш С. і Міхалёў В.

За адсутнасць учоту рабочай сілы —Віндорчык Р. на 50 руб.

За непрадастаўленне адзнак аб знаходжанні на рабоце па 50 руб. Сёмкін І. і Бурачэўскі Ф.

У раёне Хэйхо сканцэнтраваны япона-манчжурскія войскі колькасцю ў 13 тыс. чалавек. На фронце знаходзіцца таксама каля 70 японскіх бранявікоў.

Японская ваеншчына аб'явіла, што спрэчкі ідуць аб тэрыторыі, размешчанай каля Душыкоу і нібыта належачай Жэхэ. У сапраўднасці, аднак, гэта тэрыторыя — частка Чахара. Зараз спрэчная тэрыторыя занята японцамі. Згодна апошніх паведамленняў, глава японскай місіі ў Калгане капітан Мацуі прапанаваў стварыць у Чахары дэмілітарызаваную зону. Аднак, пачуўшы аб

«Японскія палітыкі — мілітарысты і капіталісты лічаць, што Японія павінна ў гэтым годзе вырашыць у сваіх інтарэсах усе япона-кітайскія праблемы і ператварыць Кітай у свайго вассала. Многія прызнакі сведчаць аб тым, што рашаючы ўплыў на палітычнае становішча ў Японіі аказвае ўжо не габінет Окада, а армія. Японія разглядае Кітай, як рынак для збыту сваіх тавараў у мірны час і як ваенную базу на выпадак вайны. Японія рашыла заваяваць Кітай на працягу так званых крытычных гадоў — 1935-1936 г.г.»

матэрыялаў, частак, інструментаў.

Мноства пачатых аб'ектаў астаюцца незакончанымі з-за асобных недаробак, некамплектнасці частак і інш. Напрыклад, 5 студзеня стаяў ужо сабраны, але не скончаны з-за недаробак трактар МТС для МТМ, будуць затрачаны непрадукцыйна, а рамонт трактароў сарвецца. 1-га студзеня Высачанская МТС пераваяла Віцебскай МТМ у лік платы за рамонт 2.000 руб., другія МТС пераваялі яшчэ 4.000 руб., але, у сувязі з ужо адрамантаваны 4 задніх масты, і цалкам выпускаюцца з рамонту два трактары.

Дырэктар Высачанскай МТС НАРОЕНКА.

Начальнік палітаддзела Высачанскай МТС СТРОНГІН.

БЕРЛІНСКІЯ ДАМАГАННІ НА МЕМЕЛЬ

БЕРЛІН, 27 студзеня. (Інфармацыя «Праўды»). Сёння цэнтральны орган нацыянал-соцыялісцкай партыі **«Фелькішэр беабахтэр»** выступае з вельмі паказальным артыкулам па повадў мемельскага пытання.

«Германская перамога ў Саары, — піша афіцыёз, — з'явілася для Літвы цяжкім ударам. Літоўцы вельмі добра ведаюць, што калі-б у Мемельскай вобласці было дапушчана галасаванне, то рэзультаты былі-б такія-ж, як у Саары».

У падмацаванне сваіх выпадаў супроць Літвы «Фелькішэр беабахтэр» заяўляе, што апошняя парушае канстытуцыю Мемеля, адтэрмінаваўшы скліканне мемельскага сойма.

«Няма лепшай прапаганды супроць усходняга пакта, — піша газета, — чым тая папушчальнасць, якую праяўляюць вялікія дзяржавы ў адносінах Літвы, парушаючай пагадненне аб Мемелі». Тут-жа газета абрушваецца на працэс нацыянал-соцыялісцкіх тэрарыстаў, які зараз адбываецца ў **Каўнасе.**

К каму апелюе **«Фелькішэр беабахтэр»?** На чыё падтрыманне разлічваюць нацыянал-соцыялісты, якія дабіваюцца далучэння Мемеля да Германіі?

Адказ на гэта дае паведамленне таго-ж «Фелькішэр беабахтэр» аб тым, што блізкі к англійскаму міністру замежных спраў Саймону англійскі палітычны дзеяч сэр **Эдвард Грыг** выступіў на днях у Лондане з дакладам, у якім даказваў, што Англія павінна падтрымаць Германію ў мемельскім пытанні.

«Тое насілле, якое Літва творыць у Мемельскай вобласці, — заявіў Грыг, — можа ў бліжэйшы час зрабіць актуальным пытанне аб брытанскім умяшанні ў справы ўсходняў Еўропы. Трэба думаць, што пытанне аб становішчы ў Мемелі будзе пастаўлена англійскімі міністрамі перад французскімі калегамі ў часе надыходзячых лонданскіх перагавораў».

У ЧАВУСАХ ЗЛАЧЫННА ДЭМАБІЛІЗАВАЛІСЯ

ЧАУСЫ. (Па тэлефону ад кар. «Звязды»).

Больш у раёне ільну няма, — катэгарычна заяўляе загадчык канторы Заготільна тав. **Акуневіч.** Для пацвярджэння гэтай мыслі ёсць адзін толькі «довад»: пачынаючы з апошніх чыслаў снежня, лён на склады Заготільна не паступае. У зводцы з пяцідзнеўкі ў пяцідзнеўку механічна перапісваецца «80 проц.». Аднак, варта глыбей удумацца ў справу, як «довад» Акуневіча разбіваецца ўшчэнт. Ды па сутнасці Акуневіч сам сябе абвяргае:

— Многія калгасы нашага раёна, — гаворыць ён, — напрыклад, калгас **імя Галадзеда,** некаторыя калгасы Ратамскага сельсовета, прадавалі па некалькі тон трасты суседнім адстаючым калгасам...

Паўстае пытанне: а што ў гэтых «адстаючых» калгасах, як напрыклад, у калгасе **імя Калініна,** не хапала ільну?

— Нічога падобнага, — кажа Акуневіч, — у гэтых калгасах лён быў раскрадзен.

І ў пацвярджэнне сваіх слоў ён прыводзіць цэлы спіс калгасаў Хацетоўскага сельсовета — **імя Калініна, «1 май», «Перамога»** і інш., дзе лепшай якасці ільноваладкно раздавалі калгаснікам на ніткі, а першагатунковую пяньку на вяроўкі.

Хацетоўскі сельсовет у гэтых адносінах не адзіны ў раёне. У Кароўніцкім сельсовеце (калгас «Чырвоны брыгадзір») рахункавод **Новік** больш двух пудоў ільноваладкна скарыстаў на ніткі.

Аналагічныя факты можна прывесці з Антонаўскага, Сухараўскага і інш. сельсоветаў.

У радзе калгасаў ёсць лішкі высокаякаснай пянькі, якую можна здаваць у лік ільну, але і пянька не здаецца. У калгасе **імя Сталіна,** Хацетоўскага сельсовета, было схавана 32 кгр. пянькі.

Вывад: за апошні месяц у Чаускім раёне аб ільне зусім кінулі і думаць. Праўда, 14 студзеня райвыканком вынес пастанову аб пасылцы ў сельсоветы ўпаўнаважаных. Але гэта пастанова асталася нявыкананай. Рад адказных работнікаў раёна (Мінчук і інш.) не выехалі на месцы. А многія з тых, якія і выязджалі ў сельсоветы, карысці не далі. У **Зарэшчанскім** сельсовеце, напрыклад, многа дзён прасядзеў упаўнаважаны **Саврук.** Аднак ён «не заўважыў», як літаральна ў яго пад носам аднаасобнікі хавалі лён.

ВІТ. ДАЛЬ.

КАНІКУЛЫ У ВЫШЭЙШЫХ ШКОЛАХ

Пачаліся зімовыя канікулы ў вышэйшых навучальных установах, рабфаках і тэхнікумах Беларусі. Звыш 400 студэнтаў-ударнікаў вучобы на час канікул накіраваны ў дамы адпачынку і санаторыі.

ПАВЕДАМЛЕННІ

Парткалегія КПК па Беларусі паведамляе, што 2 лютага 1935 года ў 10 гадзін раніцы ў г. Менску (памяшканне ЦК КП(б)Б, пакой 32) будуць разглядацца парткалегіяй КПК апеляцыйныя партсправы наступных т. т.:

Кеніга А. Ю., Гурына Б. М., Мацвеенка І. Д. (Менск); Сіманоўскага Н. С. (Віцебск); Небарака І. Е. (Сураж); Валодчанка Г. І., Дзенісюка В. (Касцюковічы); Фрыдмана С. Б. (Менск); Фёдарава М. Г. (Чэрвень); Казакова А. Ф. (Быхаў); Кацэба А. Я. (Лоеў); Міндліна А. А. (Бабруйск); Астапенка К. В. (Гомель); Машуціна І. Ф., Андросава В. А. (Жлобін); Зысіна В. Я. (Ельск); Мельнікава П. С. (Прапойск); Ерэнбурга В. Б. (Бабруйск); Макарэвіча Ф. Е. (Менск); Рысева Ф. М. (Бабруйск); Лапіцкага Б. А. (Парычы); Назарава (Дземіхоўскі вінзавод); Фішбейна А. Ю. (Гомель); Грыбанава Дзяніса (Рэчыца); Гатаўскага В. Б. (Чэрыкаў); Ядчэнка Х. І. (Нароўля).

Яўка вышэйпаказаных таварышоў абавязкова. Пры чым неабходна да дня разгляду справы прадставіць водзыў аб сваёй апошняй рабоце ад пізавой партарганізацыі.

Непаведамленне прычын няяўкі т. т. з ПК па выключэнню прымусіць здаць іх справы ў архіў без разгляду.

ПАРТКАЛЕГІЯ КПК ПА БССР.

**

Парткалегія КПК па БССР просіць з'явіцца у ПК або паведаміць месца свайго знаходжання тав. **Акулава Г. М.**

Просьба да ўсіх арганізацый, ведаючых месцазнаходжанне Акулава, паведаміць ПК КПК па БССР.

САКРАТАР ПАРТКАЛЕГІІ КПК па БЕЛАРУСІ **ЛЕЙЗЕР.**

**

29 студзеня 1935 года, у 18 гадзін, у Доме партактыва адбудзецца чарговы пропсемінар для прапагандыстаў партыйнай і комсамольскай сеткі, СПШ, кандыдацкіх і пачатковых школ ленінізма, палітгурткоў беспартыйных рабочых, палітшкол КСМ.

Яўка ўсіх прапагандыстаў абавязкова.

Дом партактыва пры ГК КП(б)Б.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

СУД НАД тав. РАКОШЫ

„АБСТАНОЎКА ПРАЦЭСА ПРЫМУШАЕ АПАСАЦЦА СМЯРОТНАГА ПРЫГАВОРУ“

БУДАПЕШТ, 26 студзеня. (БЕЛТА). У пяты дзень працэса Ракошы суд выпусціў на сцэну ў якасці сведак 17 памешчыкаў і кулакоў, «пацярпеўшых ад рэвалюцыі». Сведкі асабліва не могуць прымірыцца з праводзіўшыміся канфіскацыямі і рэквізіцыямі. Хоць па-ранейшаму ніхто з сведак не абвінавачвае асабіста Ракошы, пракурор падкрэслівае, што Ракошы адказны за ўсе тыя «дзеянні», аб якіх гавораць сведкі. Рад сведак, дапытаных судом, адмовіўся пацвердзіць ранейшыя іх паказанні, якія ім зачытваліся, у сувязі з чым суд выклікаў рад новых «сведак» — сышчыкаў і т. д.

Прысутныя на працэсе французскі адвакат **Мійо** і англійскі — **Бінг** заявілі старшыні пісьмовы пратэст супроць пазбаўлення Ракошы магчымасці абараняцца, у прыватнасці забароны яму ставіць пытанні сведкам. Мійо заявіў наступнае: «Я захапляюся мужнасцю Ракошы, які, не гледзячы амаль на дзесяцігадовае прабыванне на катарзе, абараняецца з такім хладнакроўем і энергіяй, што можа выклікаць павагу нават у сваіх горшых ворагаў.

Венгерскі ўрад прабуе гэты чыста-палітычны працэс паказаць, як крымінальны, паколькі трыанонскім дагаворам забараняецца праследванне за палітычныя злачынствы, зробленыя да падпісання мірнага дагавору. Хоць сведкі не пацвярджаюць абвінавачанняў, высунутых супроць Ракошы, абстаноўка працэса прымушае апасацца смяротнага прыгавору».

«Я падкрэсліваю, — дадаў Мійо, — што англійскі адвакат Бінг падзяляе прыведзеныя мною меркаванні».

НОВАЯ КАМЕТА

8-га студзеня астраномам Джонсонам у Іовілі (Паўднёвая Афрыка) адкрыта новая камета. У момант адкрыцця камета была дзесятай велічыні (г. зн. відна для няўзброенага вока) і прадстаўляла сабою туманную плямачку невялікіх памераў без якіх-небудзь слядоў хваста. Камета знаходзілася тады ў сузор'і Фенікс паўднёвага неба. Яна быстра ідзе на поўнач, так што хутка яе можна будзе наглядаць і на паўночных абсерваторыях. Быстры рух каметы ўказвае на блізкасць яе к зямлі: вось чаму яркасць каметы наўрад ці будзе ўзрастаць, і яна не зможа быць відна простым вокам.

Астраном С. ВСЕХСВЯЦКІ.
(«Известия»).

Першы Дзяржаўны Тэатр (БДТ-1)
28-1 і 29-1
„ЖЫЦЦЁ КЛІЧА“.
Пачатак рорна ў 8 гадз. веч.
Білеты, узятыя на 8 студзеня (Медсанпрацы), сапраўдны на 30 студзеня.
Білеты, узятыя на 27 студзеня (лен. парт. гарадок), сапраўдны на 31 студзеня.

Гукавы кіно-тэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“ — Гукавы кінораман **СЛАВА СВЕТУ**

Гукавы кіно-тэатр „Пролетарый“ — Вялікі гукавы фільм **КІРАЎ**

КІНО „Інтэрнацыянал“ — Мастацкі фільм **ЛУНА ЗЛЕВА**

Кіно „СПАРТАК“ — Лепшы мастацкі фільм **Чалавек застаўся адзін** драма ў 6 частках.

ЮНАЦТВА **МАКСІМА**

ДА СКОРАГА ПАБАЧЭННЯ

Друкарні „ЗВЯЗДА“
ПАТРЭБНЫ КАРЭКТАРЫ
АПЛАТА ПА ЗГОДЗЕ.
Звярачацца Савецкая, 63, 2 паверх.

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР „ПРОЛЕТАРЫЙ“ **АПОШНІЯ 3 ДНІ**—29, 30 і 31 студзеня
ВЯЛІКІ ГУКАВЫ ФІЛЬМ
КІРАЎ
У ПРАГРАМЕ: **экстраны выпуск Саюзкінохронікі, прысвечаны памяці В. В. КУЙБЫШЭВА.**
Прымаюцца заяўкі на мэтавыя сеансы і на калектыўныя паходы.

Прапануецца арганізацыям, якія мяркуюць у 1935 г. праводзіць работы па **рамонту і абсталяванню надземнай і падземнай гаспадаркі, звязаныя з раскопкай вуліц, тратуараў, праездаў і інш.,**
не пазней 10-II—1935 г.
ПРАДСТАВІЦЬ У КІРАЎНІЦТВА ДОБРАБЫТУ план сваіх работ
з указаннем тэрмінаў пачатку і сканчэння работ і нанясеннем на сіньке, або на кальке, **трасу намячаемых работ.**
Непрадстаўленне ўказаных даных к тэрміну пазбавіць магчымасць атрымаць дазвол на правядзенне раскопак па гораду на 1935 год.
Кіраўніцтва Добрабыту Менгорсовета.

Беларуская аўта-шынна-рамонтная майстэрня
паведамляе ўсе аўтагаспадаркі і вайсковыя часці, што зданыя ў рамонт **пакрышкі і камеры** да 1-1 1935 г. гатовы і павінны быць атрыманы **да 15-II—35 г.**
Пры неатрыманні да указанага тэрміна гума будзе перадана іншым аўтагаспадаркам.
Для папярэджання чаргі ў часе пасевнай кампаніі прапануецца ўсім аўтагаспадаркам БССР прыслаць патрабуючыя рамонту пакрышкі і камеры на наш адрас, якія пасля рамонту будуць высланы наложным плацяжом.
Пры майстэрні арганізован **абменачны пункт** па абмену па крышак і камер на адрамантаваныя.
У майстэрні ёсць абязлічаныя ПАКРЫШКІ РОЗНЫХ РАЗМЕРАЎ, якія адпускаюцца аўтагаспадаркам па адносінах.
Адрас: Таргоавая, 29, Шынна-рамонтная станцыя.

ПАСТАНОВА № 1
Менгорсовета—Менрайвыканкома ад 27-I 1935 г.

АБ МАБІЛІЗАЦЫІ ЖАРАБЦОЎ-ВЫТВОРНІКАЎ З ГОР. МЕНСКА НА ЗЛУЧНЫЯ ПУНКТЫ ПА КАЛГАСАХ МЕНСКАГА РАЁНА НА ЧАС ЗЛУЧНОЙ КАМПАНІІ

У мэтах паспяховага правядзення конскай злучкампаніі ў 1935 г. і ўлічваючы недахват жарабцоў-вытворнікаў для 100 проц. пакрыцця прыгодных для злучкі кабыл, Менгорсовет і райвыканком **ПАСТАНАЎЛЯЮЦЬ:**

1. Мабілізаваць жарабцоў-вытворнікаў, якія знаходзяцца ў карыстанні ўстаноў, арганізацый г. Менска на час злучкампаніі ў раёне.
2. Прапанаваць усім арганізацыям, установам і асобам г. Менска, уласнікам вытворнікаў ад 3-х год і старэй. даставіць 1-II 1935 г. іх на тэрыторыю вет. гарадка (Красная, 53, , Камароўка), з мэтай агляду прыгоднасці для злучкі.
3. За недастаўку ў вызначаныя тэрміны вінаватыя будуць падвергнуты **штрафу да 100 руб.**
4. **Для адбору жарабцоў вылучыць камісію ў складзе:**
1. Старшыні камісіі нам. заг. Менрайза т. **ПАНАМАРОВА;**
2. Ст. вет. урача т. **КАЛНІНА.**
3. Старшага зоатэхніка т. **САКОЛЬЧЫКА В.**

Нам. старшыні горсовета ШУЛЬКІН
Старшыня раённага выканаўчага камітэта ЖАРЫН.

Жыллёва-арэндна-зямельнае кіраўніцтва
Менгорсовета даводзіць да ведама ўсіх плацельшчыкаў кватэрнай платы, пражываючых у дамах Жылзямкіраўніцтва,
)—(ШТО)—(
КВАТЭРНАЯ ПЛАТА
КАСАЙ ПРЫМАЕЦЦА з 12 да 2 г. дня і з 5 да 7 гадзін ВЕЧАРА штодзенна за выключэннем выходных дзён 6, 12, 18, 24 і 30.
Адрас: **Пляц Волі 2, 2-гі паверх, Жыллёва-арэндна-зямельнае кіраўніцтва Менгорсовета.**

ЮНАЦТВА **МАКСІМА**

ДА СКОРАГА ПАБАЧЭННЯ

Адміністрацыя, мясцком і калектыў супрацоўнікаў Упоўкамзаг СНК СССР па БССР выказваюць спачуванне супрацоўніцы т. **Сіротнінай Ц. М.** з прычыны цяжкай утраты—
СМЕРЦІ МАТКІ.

Менск, друкарня «Звязда»
Тыраж 90.000 экз.